

Uj kellemetlenség

Annyi mostanában az új rendelet, hogy ma holnap már élni se tudunk tőlük, — nehogy megsértsük, vagy áthágjuk valamelyiket. Tudunk rendeletekről, amelyek valamit határozottan tiltanak és ismerünk olyanokat is, amelyek valamit meg is engednek. Viszont léteznek olyan rendeleteink, amik azt tiltják meg kellő határozottsággal, amit más rendeletek megengednek. Sőt ismerünk már olyat is, amelyik egyenesen megköveteli ugyanazt a dolgot, amit egy másik rendelet viszont kategorikusan megtiltott.

Ebbe a legutóbbi kategóriába esik az a legújabb bucuresti-i rendőrigazgatási intézkedés is, amely megköveteli, hogy mindazok az állampolgárok, akik utlevél kivánnak szerezni maguknak, előbb igazolják be azt is, hogy megfelelő pénzüsszeggel rendelkeznek külföldi tartózkodásuk finanszírozására. Ha be tudják igazolni, — van utlevél. Ha nem, — nincs.

A gyanútlan olvasó összecsapott kézzel áll az újszülött utlevél-ukáz előtt és egyelőre fogalma sincs róla, hogyan nevezze őt, mit szóljon hozzá: sirjon-e, vagy csak csodálkozzék, mérgelődjék-e, vagy nevetve legyintsen-e az egész felett? Lehet vitázni ugyanis róla, hogy nevetni, vagy sirni való-e a rendeletnek az az indoklása, mely szerint az újabb intézkedésre azért volt szükség, mert valósággal elárasztják külképviseleteinket azok a kérvények, amelyekben pénzükből kifogyott állampolgárok folyamodnak „egy kis anyagi támogatásért”, jobb esetben pedig egy anyagi jegy árért, hogy hazajöhessenek. Az állam, tudjuk, nincs anyagilag rózsásnak mondható helyzetben s ha nem csalódunk, maga a pénzügyminiszter is csak a napokban folyamodott külföldön egy kis kölcsönért. Amíg azonban ebben a folyamodásban volt államraison, mert hiszen külföldi tőkeérdekeltségek zsebéből érinti az óhaj, addig a kormány nem teheti magáévá azoknak az állampolgárainak pumpakísérleteit, akik tőle kérnek még idegenben is pénzt.

Nos, eddig rendben is volna az ügy. Utóvégre is az államot tekinthetik egyesek bőteji fejőstehénnek — idehaza; de még külföldön is államköltségen kíván szórakozni a sok kérvényező...? Tényleg kissé sok a derűs bizalomból és a bizalmas igényekből. Csak az nem egészen érthető, hogy azért, hogy ennek a rendszernek végét vethessék, egy új utlevél-rendeletre volt szükség, amely ártatlan állampolgárok millióit teszi ki újabb vekszatúrának. Olyanokat, akiknek eszük ágában sem volt sohasem, hogy „egy kis hazai valutáért” külképviseleteink valamelyikéhez forduljanak.

A kérdés sokkal komplikáltabb, mint az első pillanatban látszik. Van egy utlevél-rendeletünk, — a legújabbnak elődje, — amely kontingentálja a külföldre igyekvő polgár kivihető valutakészletét. Mindenki csupán 3000 lejt vihet át magával a határon. Hogyan tudhassa kimutatni már jóelőre, az ismert utlevélkálvária legelső állomásán az utlevél-szerzésre kényszerülő utas-jelölt, hogy ő ebből a 3000 lejből hogyan fog utazni oda-vissza s főleg: hogyan fog ebből a pénzből kint-tartózkodása alatt meg is élni...? Miféle faggatási processzusokra adhat majd képzelt jogalapot a legújabb rendelkezés, kiszolgáltatta az áldozatot egy-egy alantas hivatalnok szeszélyeinek, vagy éppen ellen nem őrizhető, esetleges visszaéléseinek; csak azért, mert valakinek úgy alakulnak a viszonyai, hogy külföldre kell utaznia...? Vagy mit fog csinálni, tegyük fel, az az egyszerű munkás, aki azért igyekszik külföldre, hogy ott elhelyezkedhessék...? Honnan tudja a belöldi munkanélküli, aki kül-

A világpolitika új szenzációja:

Belgrádban előre tudtak a készülő osztrák lázadásról

Barthou heves szemrehányást tett a jugoszláv kormánynak. — Drákói intézkedések Ausztriában

BÉCSBŐL táviratozzák: Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek annak a diplomáciai lépésnek az eredménye elé, amelyet a francia nagykövet tett a belgrádi kormánynál. A francia követ a legnagyobb udvariassággal közölte kormánya megütközését a legutóbbi osztrák eseményekkel kapcsolatban. A francia kormánynak bizonyítékok kerültek a kezébe, amelyekből kitűnik, hogy közelebbi kapcsolatok álltak fenn jugo-

szláv körök és az osztrák nemzeti-szocialisták között. A francia kormány nemcsak azért közölte neheztelését, mert az osztrák forradalmároknál jugoszláv származású fegyvereket és lőszert találtak, hanem főleg azért, mert a jugoszláv kormánynak már napokkal az események kirobbanása előtt, tudomása volt a készülő felkelésről és nem értesítette erről a francia kormányt. A jugoszláv kormány először az eseményeket várta meg és akkor lépett összeköttetésbe Párisal.

Barthou: A jugoszláv kormány magatartása alkalmas arra, hogy az európai egyensúlyt felborítsa

BARTHOU francia külügyminiszter, mint a párisi diplomáciai körökben tudják, magához kérte a jugoszláv követség ügyvivőjét, akinek heves jelenet közben szemrehányást tett, mert a jugoszláv kormánynak tudomása volt a horogkeresztes osztrák puccs előkészületeiről. Legfőképpen azt nehezményezte

BARTHOU külügyminiszter, hogy a menekülő lázadók jugoszláv területen menedéket és védelmet találtak. Kijelentette, hogy a francia kormány a legnagyobb idegenkedéssel ítéli meg a jugoszláv kormány magatartását, mert az alkalmas arra, hogy a jelenleg helyreállított európai egyensúlyt felborítsa.

Drákói rendszabályok

Bécsből jelentik: Az osztrák minisztertanács tegnap esti ülésén a munkáskérdésben drákói rendszabályokra határozta el magát. Kormánybiztost nevezett ki, akinek kötelessége lesz minden egyes munkásmozgalmi kérdésbe beavatkozni. Ha a kormánybiztos úgy

érez, hogy a munkaadó jogtalan követeléseket támaszt a munkássággal szemben és ezzel egyúttal az állam érdeke ellen is vét, a munkaadó tulajdonát képező gyárat, műhelyt az állam számára kisajátíthatja. Ha ellenben azt állapítja meg, hogy a munkásság akciója

földön megélhetést remél, hogy miből fog élni...? Jobb, ha idehaza marad, szaporítani munkanélküliek hadseregének ezreit...? Ugy érezzük, sokkal egyszerűbb volna, ha a rendőrigazgatóság egy másik rendeletet hozna nyilvánosságra a fenti helyett. Ebben a rendeletében pedig tudomására adná mindazoknak, akiket ez érdekel, hogy külképviseleteink nem pénztintézetek, még csak takarékpénztárak sem a kaland- és pénzvágó honfitársaink számára. Tehát vegyék az illetők tudomásul, hogy a jövőben egy banit sem fognak kapni; hiába minden protekció, vagy kilincselés. Eddig rendben is volna talán a dolog. Maradna minden a régi és mégis: a rendelet elérné óhajlott és valóban kívánatos célját — ha valóban ez a tényleges cél. Am lehet az is, hogy a rendőrigazgatóságot más cél vezérli kitűnő rendeletének leple alatt. Elképzelhető, hogy magát a rendelethez valóhatóságot is foglalkoztatja a kérdés, hogy miként tudnak boldogulni külföldre utazó polgártársaink azzal a valutakészlettel, amit számukra engedélyeznek. El tudjuk képzelni, hogy az előzetes faggatódzás azt is célozhatja, hogy ki-puhatolják: kinek milyen és mennyi zárolt idegen valutája van külföldön? Hátha elszólja vagy elárulja magát?

Nos, erre a kívánságra is más gyógy-szert kell kitalálni, — ha feltétlenül szükséges; de semmiesetre sem a polgárság egy újabb vegszatúrát. Higgyék el, akit arra, itélt sorsa, hogy utlevél-váltson magának, arra a jobb sorsra érdemes halandóra éppen elég kivételes és egyedülálló dantei élvezet vár a köz-

igazgatás, a pénzügyi hatóság és az állambiz-

találja, hogy a munkaadó jogtalan követeléseket támaszt a munkássággal szemben és ezzel egyúttal az állam érdeke ellen is vét, a munkaadó tulajdonát képező gyárat, műhelyt az állam számára kisajátíthatja. Ha ellenben azt állapítja meg, hogy a munkásság akciója tionsági hivatalok utvesztőiben. Uraim, irgalmazzanak neki, szegénynek! Utóvégre is senki sem tehet róla, hogy léteznek még anakronisztikus háborús intézményeink, mint például az utlevél- és a devizazárlat: ne nehezteljenek még jobban szenvedéseit, csak azért, mert utlevélváltásra itéltetett...! Próbáljuk egyszer már egy is elképzelni az egész utlevél-ügyet, hogy az egy olyan szükséges rossz, aminek fenntartását még a viszonyok konszolidálhatlansága magyarázhatja Európaszerte. De kövessük a nyugateurópai államok példáját, amelyekben az egész utlevél-intézmény ma már tényleg csak formaság csupán, de semmiesetre sem olyan mumus, ami miatt az ember — ha rá gondol — legszívesebben lemondana arról a gondolatáról is, hogy külföldre utazzék. Legfőbb ideje volna, hogy megkönnyítsen igyekezzünk egymás életét, ahelyett, hogy csak egyre jobban megnehezítsenek számunkra a hipp-hopp-kiadási rendelkezések. Az utlevél éppen eléggé drága mulatság minálunk, hogy a közönség elvárja a hatóságoktól, hogy minél előzekényebben szolgálják ki pénzéért. És mivel, ime, újra a pénzről beszélünk: legyen megnyugodva a rendőrigazgatósági rendelet szellemi atyja, hogy mifelénk elsősorban is az utazik, akinek pénze van. S ha utazik, nem az állam pénzén utazik. Azokat pedig, akik azért utaznak, hogy az állam pénzére utazzanak különböző ürtügvek alatt: szíveskedjenek a legközelebbi sóhivatalhoz utasítani. Meglátják, leszoknak a további „tisztelgő látogatásokról” külképviseleteinknél. S a legrosszabb esetben is: itthon maradnak... (J.)

A legjobb suroló- és tisztítópor a

BRILLANT

Hőlé védjegye, vegyileg kezelve.

Csakis ezt használja! Olcsó!

HEL-LA-laboratorium cikke.

Dr. I. Reichel & Co. 2873

nemzetellenes, akkor kötelessége a hazafiátlan érzelmű munkásságot azonnal *államházi munkássággal* kicserélni. Indokolt esetben a kormánybiztos teljesen lezárhatja a munkázmet, ebben az esetben gondoskodnia kell arról, hogy az ügyben ártatlan munkásságot más üzemekben elhelyezze.

A hadbíróság egyébként ma tárgyalta a július 25-iki lázadás 9 rendőrvádoltjának büntetését. A rendőrök azzal védekeznek, azt hitték, hogy Miklós szövetségi elnök parancsait teljesítik. A tanúk szerint a rendőrök aktív részt vettek az őrség lefegyverzésében. A védők kérték közben, hogy négy szemközti beszélhessenek védeceikkel, mire az elnök hosszabb szünetet rendelt el. Szünet után tovább folytatták a kihallgatásokat, majd a főügyész elmondotta, hogy a vádlottak *rendőri egyenruhájukban lefegyverezték azt a katonai őrséget, amely a Hofburgból éppen utban volt a kancellári palota felé, az ott levő őrség felváltására.* Az őrség ellenállt, mire verekedésre került a sor. Ezt látta Marik detektív, aki az akkor készülő puccsról telefonon akart jelentést tenni. A detektívet azonban a rendőrök falhoz állították és lelövésével fenyegették. A lefegyverzett őrség egyik tagja elmenekült, de aztán megint elfogták, mire az illető szegyenében fölbölte magát. A tárgyalás folyik.

Ismeretes különben, hogy az *Alpine Montangesellschaft* élére is kormánybiztost neveztek ki *Obereggel* Ferenc főmérnök személyében, mert alapos volt a gyanu, hogy a felkelés terve innen indult ki. Obereggel tegnap vette át hivatalát és már ma szenzációs bejelentést tett. Az *alpesi bányatársulat donavici telepén ugyanis rengeteg fegyvert, dinamitot és különféle robbanóanyagot talált.* A vizsgálat folyik.

Reuma

Írta: FALU TAMAS

A vezérigazgatót röviden vezérnek nevezték a vállalatnál. Ő volt a központja minden gondolatnak. A hivatalnokok reggel azt kémelették rajta, ugyan jól aludt-e az éjjel, délután azt iparkodtak kiérezni hangulatából, hogy meg volt-e elégedve a szakácsnő főztjével. Figyelték, hogyan teszi le az újságot, hogyan vágja fel a leveleket s feldobja-e a kalapját a fogasra, vagy nyugodtan akasztja fel a falból kiálló horogra.

A vezér a hangulat embere volt és sorsok függtek a hangulattól. Nem volt rossz ember, de ha rájött az idegesség, nem egyszer tett olyant, amit később már nem tudott jóvátenni a legjobb akarattal sem.

A hivatalnokok mély hódolattal hajlongtak előtte, el akarták lesni a gondolatát is. Lassacskán beletörődtek abba, hogy a mai világban ott-hon kell hagyni az önértet, s megállapodtak abban, hogy a hivatalban elszenvedett megalázás nem kíséri tovább az embert a hivatali szoba küszöbénél.

Az öreg Hársy már husz éve szolgált a vezér mellett. Ismerte bogarait, kedvteléseit, sőt a titkait is.

Ezek a titkok különben olyan titkok voltak, melyekről mindenki tudott a hivatalban. Mert nemcsak a szegénység és a köhögés az, ami nem titkolható, hanem ebbe a kategóriába tartozik a szerelmes természet is.

Az alkalmazottak azonban tudatosan nem láttak és nem hallottak semmit. Nem látták meg, ami tápot adhatott volna annak a pletykának, hogy a vezér különös érdeklődésével tünteti ki a női nemet. És mintha nem lett volna fülük, mikor valaki ezt a gyanuját szavakban is kifejezte.

Óvatosnak kell lenni, a fainak is van füle, a tintatartónak is van szeme és a vezér az életnek és a halálnak ura.

Az öreg Hársy azzal nyerte meg főleg a vezér rokonszenvét, hogy nagyszerű időjósna bizonyult. Ezt a képességét a lábában fészkelő reumának köszönhette.

Vasárnap vagy ünnepnapok előtt, évek hosz-

A CFR versenye az autobuszjáratokkal

Felére szállítják a vasuti díjakat — A vasút ellenőrzése alá tartoznak az autobuszjáratok

Clairól jelentik: A CFR személyi és árutarifája oly magas, hogy azt az „üzletfelek” a mai viszonyok között nem tudják megfizetni s ezért van az, hogy az üres szerelvények egész serege futkos az országban. Ez az állapot csak súlyosbodott, amióta csaknem az egész országban rendszeres autobuszközlekedés indult meg. A vasuti kocsik valóságga konganak az ürességtől.

A CFR úgy akart először segíteni a járokon, hogy meg akarta nehezíteni az autobuszok közlekedését. A CFR igazgatósága egy minisztertanácsi határozat alapján feljogosítást nyert arra, hogy

ellenőrizze az országban közlekedő autobuszokat,

A legjobb megoldás: a féláru vasuti jegy!

Azonban az autobuszoknak állandó végzálása sem segítette célhoz a vasutat. Pedig a CFR azonnal visszahódítja a maga pártjára az utasokat, mihielyt leszállítja a méregdrága vasuti díjszabást.

Ezt mindennél ékesszólóbban bizonyították az ünnepek alkalmával érvénybe lépett vasuti jegykedvezmények.

Csak nemrég is, a husvéti ünnepek alkalmával, a jegykedvezményes néhány nap alatt, hatalmas összegekkel többet vett be a vasut, mint azelőtt és azután a rendes és igen magas jegyárak mellett.

Most végre a vasut is kezdi belátni, hogy üzleti szellemre szükség van és az üzleti érvényesülés terén élet-halálharc folyik. Hogy ha így folytatódik, az autobuszok csakugyan teljesen megölik az ország vasutiforgalmát. Amint hiszik,

a vasut igazgatótanácsa e héten határozza el, hogy ötven százalékkal leszállítja a vasuti jegyek árát.

Ezt a díjszabás-leszállítást egyelőre csak

abból a szempontból, hogy azoknak tulajdonosai rendelkeznek az előirt forgalmi engedéllyel és más különböző szigorúan előirt iratokkal, „permis”-ekkel stb. Azt is a CFR ellenőrzi, hogy csak előirt számú utast szállít-e az autobusz és szabályszerűen bonyolítja-e le az áruforgalmat. Erre a célra a chri vasut-igazgatóság is négy főellenőrt küldött ki, akiknek feladata az igazgatóság területén a legszigorubb ellenőrzést gyakorolni.

Kissé különös, hogy az autobusz ellenőrzésével éppen a vasutat bízták meg, melynek — konkurrens vállalat lévén — elsőrendű érdeke, hogy mindent elkövessen az autobusz-forgalomt megbénítása érdekében.

október elsejéig hozzák érvénybe, de remélhető, hogy őszig még rájönnek az illetékesek, miszerint „jobb a sürti krajcár, mint a ritka forint”.

A CFR ezenkívül még egy elhatározó taktikai lépésre szánta magát. Elhatározta ugyanis, hogy azokon a vonalakon, ahol az autobuszal való utazás gyorsabbnak és kényelmesebbnek mutatkozik

saját maga állít fel autobusz-járatokat,

melyek jegyárak tekintetében is konkurrálnak fognak a magánkézben lévő autobuszvállalatokkal. Az elv az, hogy az a nyereség, amely az autobusz-járatok által a vasutól elvonódik, ugyancsak a vasuthoz folyik be. Amennyiben a vasut üzleti álláspontja helyezkedik, minden reménye meg lehet arra, hogy végül is sikerül legyőznie a ma közlekedő autobuszvállalatokat.

Kérdés: mi lesz a magánkézben lévő autobuszvállalatok ellenlépése? Ameddig a konkurrencia folyik, a közönség csak örvendhet, mert az a jegyek állandó olcsóbbodását vonja maga után.

szu sora óta, ez a kérdés röpült Hársy felé:

— Mondja, Hársy, milyen idő lesz holnap?

Hársy vagy esernyőt ajánlott s jó meleg takarót a vezér tervezett kirándulásaira, vagy derűsen jövendölte:

— Méltóztassék nyugodt lenni, vezérigazgató ur, sem felhő, sem szél, sem csapadék.

A vezér meggyőződött, hogy Hársy jóslatal teljesen megbízhatóak. Ezeket a jóslatokat aztán — pletyka szerint — szívügyeinek irányításánál értékesítette.

Hársy reumája azonban kezdett nagyon kellemetlenné válni. Volt nap, hogy alig tudott felkelni az ágyból, s csak azért sántikált be a hivatalba, mert félt, hogy ha be nem megy, másnapra már más ül a helyén.

A feleségében több volt a lázadó természet, mint benne, s forradalmi beszédekkel ingerelte, hogy kérjen szabadságot reumájának gyógykezelése céljából.

— Három éve nem vetted már ki a szabadságodat — zugolódott az asszony. — A lovat is kifogják éjszakára. Aztán, ha az ember maga mond le a jogairól, azokat nem kapja többé vissza!

Hársy el is utazott Hévizre, s három hetet töltött a gyógyfürdőben.

A csodás víz nagyszerű hatással volt lábaira. Bicegve ment, s táncolva jött vissza.

— Huszéves fiatalember lett belőlem! — kiáltotta, mikor hazaérkeztek a felesége felé sietett.

Éppen ünnep előtti nap volt, mikor bevonult hivatalába.

— Mondja, Hársy — szólította meg a vezér, — milyen idő lesz holnap?

— Ragyogó tiszta égbolt, kellemes, enyhe levegő, hengzött a jóslat.

Hosszu idő óta először tévedett Hársy, mert másnap egész nap zuhogott s az igazgató nagy náthával érkezett haza, dühösen vonva felelősségre hivatalnokát.

— Bocsanat, vezérigazgató ur — dadogott a vádlott —, a lábam, úgy látszik, annyira rendbe jött a fürdőben, hogy nem érzi meg az időváltozást.

— Hát még erre sem lehet magát használni! — pattant ki a méreg a vezérből, s úgy levágta a

papírvágókést az íróasztalra, hogy szinte szikrázott.

Szegény Hársynak érezhetően megrendült az állása. A vezér állandóan kifogásolta munkáját, többek előtt említette, hogy gondolkozni fog nyugdíjbaküldéséről, elsősorban, mert munkaereje megrokkant, másrésről pedig, mert helyet kell csinálni a fiataiságnak.

Hársy úgy ült a szobájában, mint a siralomházban. Titokban bucsuzott az íróasztalától, az üzleti könyvektől, a telefonkagylótól, az itatóstómbtól, az álló fogastól, a plafonról lefüggő porcellánernyős villanylámpától, mindentől, ami eddigi életének kerete volt, s ami számára a világot jelentette.

— Mit gondolsz? — kérdezte egy hivatalnok-társától, aki jó embere volt, s akiben megbízott, mert nem látott benne vetélytársát.

— Hát kérek...

— Akkor, úgy látszik, várhatom a felmondást — nyögte busan Hársy.

— Még nem bizonyos — hangzott a vigasztaló szó. — Próbálj meg kitenni magadért, tudod, milyen szeszélyes az öreg.

Hársy elkeseredve ment haza.

A felesége nem volt otthon, látogatóba ment a nővérehez.

— Várj csak, betyár, várj csak! — szölt a lábához, s nagyokat ütögetett rá... — Te vagy az oka mindennek, mert meggyógyultál, s már nem tudsz jósolni. A nagyságos vezérigazgató ur taláikáira nem szállítod a jóslatokat. Várj csak, betyár, várj csak!

Hársy a szoba közepére rántotta a diványt, kinyitotta az ajtót, felpattantotta az ablakokat, s olyan léghuzatot csinált, hogy majd lehuzta róla a kabátot.

Aztán hanyatt feküdt a diványon, s jól feltartotta a lábát, hogy alaposan beleütődjék a léghuzat.

Másnap reggel valami égő folyam kezdett hömpölyögni az izmai között. Csengetett a reuma. Épp szombat volt, s alázatosan állt a nagyhatalmu főnök elé:

— Vezérigazgató ur, kérem, alázatosan jelentem, holnap esőre van kilátás. A lábam ismét működik.

Ujabb intézkedéssel komplikálták az utlevél- szerzés nehézségeit

A kérvényező igazolni köteles, hogy van pénze az utazásra és a külföldi tartózkodásra

Bucurestiből jelentik: Érdekes hír érkezik a fővárosból. A jelentés szerint a külföldre való utazás lehetőségeit a kormány újabb keretek közé szorítja és ezzel a szerényebb viszonyok között élő lakosok számára szinte teljesen lehetetlenné teszi a külföldre való utazást. Az említett jelentés a következőképpen hangzik:

A bucuresti-i központi rendőrigazgatóság közli: Több utas, aki az utóbbi időben külföldre utazott, diplomáciai képviselőinkhez fordult, azzal a kéréssel, hogy segítsék visszatérését. Erre való tekintettel, a jövőben csak azoknak adnak utlevelet, akik bizonyítani tudják, hogy úgy a külföldi utazás, mint az ott tartózkodás költségeinek fedezésére megfelelő összeggel rendelkeznek.

A kormányt a rendelet kiadására minden valószínűség szerint az készítette, hogy sokan, akik csak a devizakorlátozások által engedélyezett valutamennyiséggel utaztak külföldre, ezt a minimális összeget — amely valóban csak néhány napi tartózkodásra nyújt fedezetet — elköltötték és abban a reményben fordultak külképviseleteinkhez, hogy azok majd elősegítik hazatérésüket. A rendelet főleg azok számára okoz nehézséget, akik a külföldön rokoniaknál akarnak tartózkodni, ezeknek anyagi segítségére támaszkodva. Ezt viszont nehéz és körülményes igazolni, úgy hogy ezek számára az utlevél megszerzése előreláthatólag a nehézségek egész sorát fogja jelenteni.

A konkordátumot sérti a timisoarai piaristák telkének elvétele

Nyilatkozik a rend erdélyi tartományi főnöke

Clujról jelentik: Ma visszaérkezett pihenéséből dr. Biró Vencel, a piarista-rend tartományi főnöke, akit azért hívtak haza, mert — mint ismeretes — Onisifor Ghibu egyetemi tanár indítványára, Timisoara városa saját nevére iratta a telekkönyvben a piaristák telkeinek és épületeinek tulajdonjogát. Dr. Biró Vencel kijelentette, hogy a rend a telekkönyvi határozat kikézbítésétől számított nyolc napon belül beadvánnyal él, amelyben rávilágít a határozat formai és érdemi abszurditására.

A tartományi főnök kijelentette, hogy a piarista rendnek — Ghibu tanár állításaival ellentétben —

van jogi személyisége, így tehát joghatállyal bír az a csereszerződés, amelyet husz esztendővel ezelőtt Timisoara városával kötött: ennek értelmében Timisoara városa megkapta a piarista rend régi telkeit és épületeit, míg a rend nevére az új telkeket írták a telekkönyvben.

Egyébként a román állam és a Vatikán között létrejött konkordátum is megerősíti a szerzetesrendek jogi személyiségét és vagyonszerzési jogát. Nem állja meg helyét Ghibu tanár beadványa már azért sem, mert nem tesz említést arról, hogy mi történjék a piaristák régi telkével?

Ha a husz év előtti csereszerződés érvénytelen, akkor a régi telek, amelyből a város egy részt el is adott egymillió aranykoronáért az Általános Hitelbanknak, nem a városé és nem is volt soha a városé.

— Az eljárás, amelyet velünk szemben alkalmaztak, — mondotta dr. Biró Vencel, — törvénytelen és a legmélyebben sérti az alkotmányt, valamint a magántulajdon elvét. Az intézkedés ellen tehát ezért haladéktalanul felfolyamodással élünk.

Nem mennyiség, hanem minőség!

Nem az fontos, hogy mennyit,
hanem hogy **mivel** olajozunk!

Hogyha a Mobiloil-t — a világszerte ismert minőségű olajat — használja, akkor kevesebb

hajtóanyagra és olajra van szüksége. Azonkívül a Mobiloil magas minősége következtében a legnagyobb teljesítőképességet, biztonságot és takarékoságot éri el, mert a

Mobiloil

a minőségi tartalékokkal rendelkező olaj

VACUUM OIL

COMPANY S. A. d. R.

Példátlan pilótabravur a filmfelvevőgép előtt

Kétszer szállt le gépével a Jungfrau csucsán Udet, a világhírű német pilóta

Interlakenből jelentik: Udet, a hírneves német pilóta, akit egy filmtársaság szerződtetett le, olyan vakmerő teljesítményt végzett tegnap, amely páratlan a maga nemében. Filmfelvétel céljából Udet repülőgépen a Jungfrau csucsának közeléig szállt, ott egy alkalmasnak látszó hőmezőn leszállt. A társaságában levő operatőr elkészítette a felvételt, mire a gép leszállt a völgybe.

Nemsokára azonban újra a Jungfrau csúcsáig emelkedett és alászállt azzal a céllal, hogy a géppel az egész éjjelt a Jungfrau tetején töltsön és a hajnali szürkületben hozzákezdjen a filmtelvételekhez. Az esti órákban azonban

a nagy magasságban hatalmas szélvihar keletkezett, mire Udet elrepült és a berni repülőtérre simán alászállt.

CORSO-mozgó ma imüsora?

7¹/₂, 9¹/₂ órákor!

Szöke Szakáll, Verebes Ernő, Victor Dekowa.

Volt egyszer egy muzsikus!

Jön: MAI LANYOK!

Humoros sportfilm! Modern feldolgozás

Fagylaltestét rendez ma este 9 órai kezdettel az aradi **Aviva-Barissia**, a Cionista Otthon (Gen. Berthelot 8., v. Hirschfeld-ház) kellemes kertihelyiségében. Kedvezőtlen idő esetén az estély az Otthon nagytermében lesz megtartva. 3206

A Démonok Szigete

Irtó: Szántó György

Tahiti: ez a név fényzőnben tündöklő déltengeri szigetet jelez. Mi, európaiak, különösen a pikturaképedvők, onnan ismerjük e sziget nevét, hogy a híres francia festő, Gauguin, itt muzsikálta vonalakba és színekbe egy távoli meselet legragyogóbb álomlátásait. Gauguin negyvenéves koráig kereskedő volt. Nem tudom már biztosan, mivel kereskedett, ez nem is lényeges most. Csak elképzelem, amint könyvelt, pénztári naplót vezetett, dosz-sziékat rendezett és kartotékokat fektetett fel. Negyvenéves korában egyszerre azt mondta: elég! A realitások a mellére nehezültek, az európai civilizáció a torkát kezdte fojtogatni, ráeszmélt, hogy csak egyetlen egy élet adatott az embernek, nem szabad elmenni mellette dossziékban és kartotékokban. Vannak mesék, álmok és szépségek, örökéletbe várágzó fénycsodák, messzeségek és titkok várászerdeje. Szigetek. Tahiti. Vásznot, festéket, ecsetet, palettát vásárolt, azután hajóraült és ment.

Az utóbbi hónapok újsághírel három érdekes európai szigetlakóról adnak hírt. Az egyik bánáti sváb fiú, Franz Hefele. Apja kivándorolt Sanfranciscóba, ott a csizmadiamesterséggel igen szép vagyont gyűjtött. Fia, aki a Frank Havell nevet vette fel, szintén igen kiváló csizmadia lehetett, mert megkérte apja vagyonát. Egyszerre megundorodott a kaptafától, mint Gauguin a könyveléstől. Jachtot építtetett, megtanulta a hajósmesterséget és nekiindult az Oceánnak, egymagában. A sok sziget közül az Umea nevű tetszett neki legjobban és elhatározta, hogy itt fogja eltölteni életének hátralevő napjait.

A sorozat folytatása Marthe Arbucle, az egykori lőnévű filmsztár. Ez is Sanfranciscóból indult repülőgépen Honoluluba, filmfelvételeire. Utközben a pilóta közölte vele, hogy motorhiba miatt le kell szállanok. A Démonok szigete fölött voltak, amelyet a bennszülöttek Tarapée szigetének neveznek. A kényszerleszállás sikerült. Floyd repülőhadnagy a lakatlan szigeten nem tudta motorját kijavítani. Robinzoni élet kezdődött. És amikor most, három év múltán egy hajó véletlenül kikötött a szigeten, a filmsztár és a pilóta hadnagy tudni sem akart arról, hogy a kapitány megmentse őket. Tudtára adták, hogy torkig vannak a hangárokkal, motorokkal, stúdiókkal és filmekkel, az egész civilizációval és itt akar-nak megöregedni boldog kottesben Tarapée szigeten. A kapitány bizonyosan irigyelte őket, amikor jelt adott az indulásra és a parancsnoki hidon megszólalt a jelzőharang.

A negyedik eset is tipikus. Franke, egy német professzor, filozófiai uton jutott ama végső következtetésre, hogy az emberi élet csak egy lakatlan szigeten lehet igazán szabad és így az ember veleszületett jogaihoz méltó. Felszerelte tehát magát minden szükségesséssel, elsősorban filozófiai művekkel, azután feleségével és két gyermekével kitért magát egy egyenlítőfoki névtelen szigetre. Most adott csak hírt magáról, tíz év múltán. Azt írta, hogy Kant, Nietzsche, Schopenhauer, Spinoza, Hegel, Platon és Laoce társaságában a lehető legholdogabb, felesége és gyermekei is fentnevezett urakkal és azok kollégáival társalognak napi élelmiszeradagjaik beszerzése után.

Remélem, nem untattam önöket a kereskedő, a suszter, a filmsztár, a repülőhadnagy és a professzor élettörténetének rövid felvázolásával. Hiszen annyira szükséztavú voltam, hogy még a suszter királyválasztásáról sem szóltam, pedig az ezernyolcszáz szigetlakó annyira megszerette, hogy Umea királyává választotta. És mindez nem mese, hanem a legrealisabb élet. Jobbanmondva, a legrealisabb életbe való beférkőzés. Nem kalandorokat sorakoztattam itt fel. Akiknek hazájuk széles e világ. Ellenkezőleg. Ha olvasóim között

nem is akad filmsztár és pilóta, de kereskedő, suszter és tanár minden bizonnyal. És főleg sok olyan, aki szeretne fényverte, magános szigetekre menni, szeretne menekülni a dosz-sziék, kaptafák és katedrák világából. Csak éppen a kezdősebesség, a lendítőerő hiányzik még hozzá. Másképpen kifejezve, még nem eléggé undorodnak a civilizációtól. Még nem elég fáradtak ahhoz, hogy egy tisztább és méltóbb emberi élet után nyuljanak.

De egy bizonyos. Olyan irányba repülünk mindannyian, hogy vágyunk egy motorhibára és alig várjuk a kényszerleszállást. Lehet, hogy a motorhibán már lázasan dolgoznak Skoda és Krupp gyártelepein, értsék meg, nem a motorhiba kijavításán, de előidézésén. Lehet, hogy a kényszerleszállás nem fog simán végbemenni, hanem a tankok, gyújtóbombák és mérgezőgázok apokaliptikus végítéletében. Mindegy. A kényszerleszállásnak valamely lakatlan sziget fölött mégis meg kell történnie, ment a mi röptünknek nincs iránya, a mi technikai kulturánknak valahol végződnie kell a kozmosz törvényei értelmében és valahol pontot kell majd tenni a Buddhák, Michel-angélok, Cervantesek, Tolsztojkok, Strindberg-ek és Spengler-ek mondatai után is, hogy elkezdődhessek egy új fejezet.

Levél érkezett Japánból Aradra

GARDEN-PARTY a japán császár kertjében

Előkelő közönség a cseresznyevirágos fák alatt — A császár és a császárné fogadtatása — Bizar japán színek, európai szemmel

A Távolkeletről, ahonnan az utóbbi időkben oly nyugtalanító híreket közvetítenek a távirati irodák, érkezett a napokban levél Horovitz Ernő aradi kereskedőhöz. A levél — mintha cáfolata lenne mindannak, amit hónapok, sőt évek óta Japánról hallunk: a harci előkészületeknek, a komor fellegeknek, amelyek Japán és általában a Távolkelet fölött gyülekeznek — időről számol be, napsütéses időről: **garden-partyről a japán császár kertjében cseresznyevirágzás idején.**

A levél feladója Fred W. Metzger, a magyar diplomáciai testület tagja, Horovitz Ernő rokona, aki már hosszú évek óta él Japánban és valóban csodálatos és ritka karriert futott meg. Még a háború előtt, fiatal korában került ki Japánba, ahol egy jóindulatu kereskedő örökre fogadta és taníttatta. Később néhány évet újból Magyarországon töltött, majd pedig belépett a magyar diplomáciai testületbe és — mint a japán kereskedelmi viszonyok ismerője — kereskedelmi konzulként került ki megint Japánba. Egy esztendővel ezelőtt Budapesten járt, ahol a magyar rádióban előadást tartott a japán életről és gramofonlemezeket mutatott be japán népdalokat. Fred W. Metzger Budapesten nősült és jelenleg feleségével együtt Yokohamában él.

A japán császár garden-party-járól az említett levélben — színes leírásban — Fred W. Metzger felesége számol be és többek között a következőket írja:

— Tegnap diszes levelet hozott a posta: meghívást a császári garden-party-ra.

— Tokió főuccáján ezen a napon disz-egyenruhás rendőrök irányították a forgalmat. Végre megérkeztünk a parkba, amelyhez hasonló talán csak a paradicsomi kert lehetett. Óriási a park, amelynek zöld gyepeiből fényőfák, valamint rózsaszínű és fehér duplaszirmu cseresznyevirágos fák emelkednek az ég felé. A gyönyörű, tarka keretben pedig színpompás kimonókba öltözött közönség sétál. Kimonóban természetesen csak a hölgyek jelennek meg, míg a japán urak zsakettet vagy pedig katonai vagy diplomáciai egyenruhákat öltöttek. Sok volt a fekete kimonó, amelyeknek szegélyét kézfestésű, gyönyörű ős-japán

Kivánom, hogy akadjon Mussolinik, Barthouk és Hitler helyett, valami ravasz kis Floyd hadnagy, aki tudjon hazudni nekünk egy motorhibát, még mielőtt az igazi bekövetkezik. Aki ott a történelem aeroplánján gyaladon szerelemre egy szép filmsztár, az élet iránt és tudja elhitetni vele, hogy egy lakatlan sziget felett le kell szállni, a béke lakatlan szigete felett. Nem próféták kellene ehhez, csak valami ravasz kis pilóta hadnagy. Aki szerelmesen tud az élet szemébe nézni és egy örök-életberagyogó pillanattal megértetni, hogy a dossziék, kartotékok, kaptafák, filozófusok, a turbinák, a transzformátorok, a felhőkarcolók, a rekordok mind izzadságszagú, színtelen, vészterhes, jelentéktelen kiagyaltságok egy bronzpettyes orchideához képest. Ha hinni tudunk egyszer egy ilyen kedves kis pilóta hadnagynak, nem kell a szigetekre menekülnünk. A városok, a falvak, erdők és hegyek kivilágosodnak majd körülöttünk, Tahiti, Tarapée, Umea és a névtelen szigetek eljönnek ide hozzánk orchidea-mezőikkel, kolibriakkal, antilopjakkal, gyémántfövenyes partjaikkal.

Ha nem tudunk hinni, akkor megnövekszik a Démonok szigete és beborítja a földgömböt.

minták diszítették és ugyancsak dus diszítések voltak az „obikuk”, az övek is. Érdekes talán megemlíteni azt is, hogy a hölgyek között kevés volt a fiatal. Mindannyian, mint mindig a japán nők, kalap nélkül jelentek meg, csodálatos japáni frizurával. Mint megannyi meglevenedett tea-babák bókoltak egymásnak. Bizarr látvány.

— Közel tízezer főnyi közönség jelent meg ezen a garden-party-n. A gyepen tizenhét asztalcsoporthot helyeztek el, minden csoportban ötven asztallal. Az ut mentén három diszes egyenruhákba öltözött zenekart állítottak fel és ezek most játszani kezdtek. A parkot betöltötte a Kimigayo, a japán himnusz dallama, a fejekről lekerültek a cilinderek és az előkelő közönség, oly csendben, mintha templomban lett volna, az ut mentén sorakozott és várta a császári vendéglátókat. A zenekarok ezután Lohengrin nászindulóját intonálták, majd pedig újból a himnusz következett és

ennek hangjainál vonult be a parkba a császár és kísérete, a közönség sorfalai között.

Mély hajbókolás fogadta a fiatal Yoshitihó császárt. Mögötte libegett könnyedén a császárné. Fiatal és szép asszony, európai altrosa ruhában, amelyet csipke diszített. Utánuk generálisok következtek, majd pedig udvarhölgyek, szintén európai ruhában.

— A cercle után, zene hangjai mellett, foglalt helyet az asztaloknál a közönség. Csakhamar teát szolgáltak fel, olyan teát, amilyent — úgy hiszem — valóban csak császári háznál fogyasztanak. Teasüteményt, vörös bort és likört kaptunk hozzá. Minden teáscsésze mellett gyönyörű doboz állott, finom süteményekkel és édességekkel.

Ezeket a dobozokat ajándékképpen hazavihették a vendégek.

A dobozon egyetlen disz látható: a császári krizantémum. A délutáni órákban vonult haza a diszes közönség, kitűnő hangulatban, egy felejthetetlen élménnyel agzdagodva, mintha ezt a néhány órát nem is a japán császár kertjében, hanem a — paradicsomban töltötte volna el.

Szeptember elsején kezdődik az új tanév

Rendelet a kisebbségi tantervek nyelvvizsgájáról

Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében szeptember elsején megkezdődik az új tanév. Ekkor azonban csak a felvételi vizsgákat tartják meg, míg a tulajdonképpeni tanítás csak szeptember 16-ikán veszi kezdetét. Az igazgatók kötelesek jelentést tenni a miniszternek, ha a tanárok nem jelentkeznek pontosan.

Itt írjuk meg, hogy a közoktatásügyi miniszter ma rendeletet intézett a tanfelügyelőségekhez, amelyben közli, hogy a kisebbségi tanítók román nyelvvizsgáját a tanítóképzők épületében kell megtartani és a vizsgán csak az mehet át, aki legalább hetes átlagos osztályzatot ért el.

Meghalt Kuzmanek Hermann, Przemysl védője

Bécsből jelentik: Kuzmanek Hermann vezérezredes bécsi lakásán, 71 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Kuzmanek egyike volt a háború legendás hőseinek. Ő védte Przemysl várát, majd becsületben megadta magát. A kiéhezett várórság kénytelen volt letenni a fegyvert és ekkor Kuzmanek fogságba került. A cár hősiességének elismerésül megengedte, hogy a fogságban is kardját hordja. Visszatérése után, 1918-ban, hősi magatartásáért a Mária Terézia-renddel tüntették ki. A most elhunyt vezérezredes erdélyi származású. Sibiában született és a bécsi helyi katonaiskolában végezte tanulmányait.

Helyt adott a Biroul Federal a CAT elleni óvásnak

Bucurestiből jelentik: A Biroul Federal ma este tárgyalta a clujli Haggibor óvását, amelyet az egyesület azért nyújtott be, mert ilavás nevű játékosja igazolatlanul játszott a CAT-ben. A Biroul Federal helyt adott a Haggibor óvásának, és július 24-iki hatállyal megsemmisítette Havasnak a CAT-ben lefolytatott játékát. Hétől este ül össze a nemzeti bajnokság tanácsa, amely ekkor tárgyalja le a Romania óvását, amelyet a clujli csapat szintén a CAT ellen nyújtott be. A mai események után valószínűleg tartják, hogy a nemzeti bajnokság tanácsa az óvásnak szintén helyt ad.

Egy nappal később indul a Budapest—bécsi társasvonal

Augusztus 11-én, reggel 9 órakor indulnak a társasutazás résztvevői

A timisoarai Központi Bank menetjegyirodája, amely tudvalevőleg a budapesti-bécsi társasutazást rendezi, sajnálatos — de a közönség jóindulata révén könnyen áthidalható — bejelentést tesz.

Leküzdhetetlen technikai akadályok miatt ugyanis a társasutazás indulásának időpontja megváltozott és a társasvonal nem augusztus 10-én, hanem 11-én indul, még pedig reggel 8 óra 58 perckor.

A résztvételi jegyek, valamint az utazási igazolványok azonban ettől függetlenül már

HA NYARALNI MEGY
és elsőrangú anyagból készült

utazó bőröndöt

neszesert, rőt táskák, vagy bármilyen más bőr-
dörműt olcsón beszerezni kíván, keresse fel

WÜRZL és FIAI

bőrdörműtárú üzletét BUDAPEST, Váci-ucca 5.
Erdélyi vevőknek 10% külön kedvezményt adunk.

472

Budapesten szenzációt OKOZ MA idényáraival KOZMA

VII., Károly király-ut 3. a sarkon.

Kalap, fehérnemű, nyakkendő, az uridivatnak minden cikkét a legjobban a 74 éves, márkás K O Z M A-cégnél szerzi be.

320

Németország lemondott Ausztria beolvasztásáról

Papen, az új bécsi követ ragaszkodik az osztrákellenes propaganda megszüntetéséhez — Érdekes epizódok Hindenburg temetéséről

Berlinből jelentik: Göbbels propagandaügyi miniszter már megkezdte a jövő vasárnapi németországi népszavazás előkészületeit. A propaganda-hadjáratot Göbbels rengeteg hangszóróval akarja megvívni. Az eddigi tervek szerint 200.000 hangszórót fog felállítani a városok és falvak terein és uccáin és igénybe fogja venni a rohamosztagosokat is, hogy toborozzák a szavazókat.

Az olasz lapok örömmel regisztrálják a legújabb eseményeket, amelyekből kitűnik, hogy

Németország lemondott Ausztria csatlakozásáról.

Több jel arra mutat — írják az újságok — hogy a nemzeti-szociálista Németország érdektelenséggel viseltetik Ausztria iránt. A Messagero úgy látja, hogy az Anschluss ügye háttérbe szorult. A német kormány — írja az újság — hamarosan feloszlatja a Bajorországban megalakított osztrák légiókat, amelyek fennmaradására semmi szükség sincsen. Semmi remény sincsen már arra — fejezi be a Messagero — hogy az osztrák légiók akcióba léphessenek.

Papen agreementje egyébként tegnap megérkezett Berlinbe. Ennek következtében az eddigi alkancellár délelőtt magánkihallgatásra ment Hitler vezérkancellárhoz és még este vagy holnap reggel elutazik Bécsbe.

Papen állítólag ragaszkodik az osztrákellenes propaganda teljes megszüntetéséhez, holott napok óta tapasztalható, hogy a németországi sajtó célzatosan foglalkozik az osztrák eseményekkel.

Papen alkancellár különben a Reuteriroda és az Associated Press számára a következő nyilatkozatot tette:

— Miután az osztrák kormány megadta hozzájárulását követi és meghatalmazott miniszterj kinevezéséhez, szívesen teszek eleget annak az óhajításuknak, hogy rövid nyilatkozatot adjak. A birodalmi alkancellár és vezér 1934. július 25-iki levelében világosan és félre nem érthetően körvonalazta azt a feladatot, a melyet nekem juttatott. Rendelkezésre állot-

tam és vállalkoztam a megbízatás hű teljesítésére, mert tudom, hogy mily nagy mértékben függ ennek megvalósításától az európai feszültség enyhítése és tudom, hogy e feladat elvégzésével ebben az új állásban is szolgálhatok hazámnak. A megboldogult Hindenburg tábornagy utolsó aláírása szerepel azon az iraton, amelyet hozzám intézett és amely a többi között a következőket mondja:

— Amikor most Önt a birodalom diplomáciai képviselőjeként Bécsbe küldöm, ezt abban az őszinte reményben teszem, hogy Önnek sikerül a normális és szívélyes viszonyt helyreállítani a fajrokon osztrák néppel. A legjobb kívánságaim kísérik Önt a felelősséggel teljes feladat végrehajtásában.

— Ez a rendelkezés, amely utolsó óhaj és amelyhez nincs hozzátenni való — fejezte be a feltűnést keltő nyilatkozatot.

Berlini jelentés alapján az Havas-távíratl ügynökség a következőket közli: A német-zsidók palesztinai kivándorlása ügyében a Birodalmi Bank és a kivándorlók megbízottai között megállapodás jött létre, melynek értelmében a Birodalmi Banknál számlát nyitnak egy jaffai pénzintézet számára. Azok, akik a jövőben Németországból Palesztinába akarnak kivándorolni, a valutaellenőrző hivatal engedélyével a tel-avivi Haava-társaság javára befizetést teljesíthetnek. Ezeket az összegeket a Palesztinába szánt német áruk kifizetésénél használják fel.

Itt írjuk meg, hogy Hindenburg birodalmi elnök tegnapi temetésének lemegezőbb jelenete akkor játszódott le, amikor Hindenburg koporsóját elvitték Mackensen marsall előtt. Mackensen lassan előrehajolt, magasra emelte marsallbotját, aztán mélyen meghajolt a halott hadvezér előtt. Amikor a koporsót tovább vitték, akkor egyedül indult meg utána és egészen a vézértoronyba felkísérte.

Nem volt talán véletlen az sem, hogy elsőnek Francois Poncet, Franciaország berlini nagykövete helyezte el a ravatalára a francia köztársaság hatalmas koszorúját. Érdekes epizódja volt a temetésnek, hogy amikor Hitler vezérkancellár barna egyenruhájában a szónoki emelvényre lépett és szányságától átvette beszéde kéziratát, akkor vette észre, hogy a kézirat első oldala az aktatáskában maradt. Erre hamar vissza fordult és lefelé indult, de félúton találkozott adjutánsával, aki ekkorra szintén kétségbeesett ijedséggel vette észre a hibát és igyekezett menteni a helyzetet.

PREMIER!

CENTRAL: 7¼ és 9¼ órakor

Claudette Colbert és Fredric March

nagyszabású szerelmi drámája:

Vérző vágyak!

SELECT: 7¼ és 9¼ órakor!

Az ifjuság tüze!

Társadalmi erkölcs és életkép.

Constance Bennett, Ben Lyon

Moneasara valamint Buziasra HIREK

Hatásos história

Clujról jelentik: Egy igen karakterisztikus történetet közlő portálnak az erdélyi magyar lapok, amelyet Gyárfás Elemér dr. magyarpárti szenátor adott elő az Országos Magyar Pártnak napokban tartott közgazdasági jellegű értekezletén. A magyarpárti, kitűnő szenátor, aki egyébként is jóízű és frappánsan jellemző történeteiről ismeretes, az értekezleten tartott felszólalása során ezuttal is egy igen érdekes epizódot mondott el annak karakterizálására, hogy az erdélyi közélet irányítóinak mennyire számolnia kell az ó-királyságbeli, különösen pedig a régi gondolkodásu, idősebb generációhoz tartozó vezetőkörök gondolkodásmódjával, amidőn az erdélyi élet intézményeire kívánják felhívni figyelmüket.

— Csak jellemzésül említem meg, — mondotta Gyárfás Elemér dr., — hogy amikor évekkel ezelőtt az egyik régebbi liberális kormány, igazságügyminisztere, Stelian Popescu, az Univer-sul című lapkiadóvállalat igazgató-tulajdonosa Clujon járt, az akkori közgazdasági vezetők felhívták a volt miniszter figyelmét az erdélyi mintaszerű közgazdasági egyik speciális intézményére, a nagyhírű telekkönyvi rendszerre, amely természetesen teljesen ismeretlen az ó-királyság régi generációi előtt. Az egykori igazságügyminiszter és lapvezér érdeklődéssel kérte, hogy mutassák meg és ismertessék neki ezt a telekkönyvvezetési rendszert. A közgazdasági vezetők persze örömmel kaptak Stelian Popescu felszólításán és nagy buzgalommal magyarázták a dolgot, fogalmat kívánva adni a vagyonállagáról, a tulajdonlapról, a telerlap lényegéről. A lelkes magyarázatokat türelemmel és egyre fokozódó érdeklődéssel hallgatta Popescu, majd váratlanul, — amidőn a legnagyobb lendülettel folyt a magyarázat, — hirtelen felkiáltott:

— Hallatlan! Megdöbbentő egy intézmény ez...! Azonnal meg kell szüntetnünk!!

Az egykori igazságügyminiszter megnyilatkozása természetesen frappírozta a hallgatóságát. Stelian Popescu látva az elképpent arcokat, sietett azonnal magyarázattal is szolgálni:

— Igazán csodálom, hogy Önöknek fogalmuk sincs a rendszer veszedelméről...! Hiszen az ilyen rendszer és intézmény mellett könnyen megtörténhetik, hogy a telekkönyvi hatóság jegyzője — jó baksisért — bárkinek a birtokát átírhatja idegen személyre...!

Gyárfás Elemér dr. hihetetlenül hangzó történetekére tényleges valóságként zajlott le: erre a legkomolyabb garancia maga a magyarpárti szenátor. Egyébként pedig számos fültanuja volt a dolog histórikusának. A kitűnő szenátor mindenestre elérte célját előadásával, mert Stelian Popescu története a telekkönyvvel kapcsolatban mély hatást keltett az értekezlet hallgatósága körében.

— IDŐPROGNÓZIS. Keleten derültebb, nyugaton még felhős idő várható, többnyire esőkel. A nappali hőmérséklet emelkedése valószínű.

— A helügyminiszter látogatása Brasovban. Bucurestiből jelentik: Inceut helügyminiszter látogatást tett Brasovban, ahol felülvizsgálta a közgazdasági hatóságok munkáját. A miniszter megállapította, hogy a megyében folynak az utjavítási munkálatok és az elemi iskolák építései.

— Megkezdődik a premilitáris katonai kiképzés. Bucurestiből jelentik: A premilitáris kiképzés felügyelősége megkezdte az egyetemi hallgatók táblázatainak összeállítását. Az egyes országrészeket inspektorátusokra osztják fel és ezek élére magasrangú katonatisztok kerülnek. P. Alimenes-teanu tábornok, a premilitáris kiképzés felügyelője rendeletet adott ki, melyben felsorolja azokat a tiszteket, akiket ezekhez az inspektorátusokhoz beosztanak. A kiképzés ősszel megkezdődik.

— Szerdán nem folytatták az állami nyugdíjak ki fizetését. Az aradi állami nyugdíjpénztár ezúton közli, hogy e hó 8-án szerdán nem fizethették ki az A, B, C, D, E kezdetű nyugdíjasokat, mert a szerdára várt fedezet nem érkezett meg. Hétfőn ugyanis ünnep volt és emiatt az illetékes hivatalok nem működtek, tehát a pénz a kellő időre nem jött meg. A fenti kezdetűsök e hó 9-én, csütörtökön reggel 9 órától kezdve vehetik fel nyugdíjukat, tehát a kedden közölt program egy nappal meghosszabbodott.

f. hó 12-én reggel 3/6-kor kényelmes bőrüléses autobusokat indít a Mera & Co. autobusz vállalat.

Viteldij oda és vissza Lei 115. Sándor Iván & Co. Indulás minimum 20 jelentkező esetén. sorsjegyiroda. 3198

— A katonai szolgálat idejének felemelését kéri a francia kormánytól. Párisból jelentik: A radikális szocialista párt parlamenti frakciója ülést tartott, amelyen a katonai szolgálati idő egy évről két, esetleg másfél évre való felemelését vitatták meg. A párt a két évi katonáskodás mellett foglalt állást, tekintve, hogy most kerül sor a háborús évfolyamok bevonulására és abban az időben, mint tudnivaló, Franciaország több részén a születési arányszám csökkent. A párt tehát a kormánytól a katonai szolgálati idő felemelését kéri.

— Halálos ítélet a horvát hazaárulási pörben. Belgrádból jelentik: A rendkívüli államvédelmi bíróság több heti tárgyalás után tegnap hozta meg ítéletét a hazaárulással vádolt 31 horvát paraszt ügyében. Az volt a vád ellenük, hogy összeköttetésben állottak az „Ustasa” nevű horvát forradalmi szervezettel s ennek közvetítésével fegyvereket és robbantó anyagokat csempészték be a külföldről s tevőlegesen is résztvettek különböző terrorcselekedetek keresztülvitelében. A 31 vádlott közül ketten külföldre szöktek, még mielőtt a csendőrség letartóztathatta volna őket. Az államvédelmi bíróság a két külföldre szökött vádlottat in contumaciam kötél általi halálra ítélte. A többiek közül négy vádlottat, köztük Petrovics Istvánt, a vád koronatanuját, életfogytiglani fegyházbüntetéssel, három további vádlottat 20 évi fegyházbüntetéssel, a többieket pedig kettőtől tízennyolc esztendőig terjedő börtönbüntetéssel sújtotta a bíróság.

„Restaurált” hullamezők

Rómából jelentik: Az olasz idegenforgalmi propaganda-szervezet elhatározta, hogy a világ-háború egykori olaszországi csatateréit helyreállítja. A cél az, hogy az egykori csatateréket a maguk korhű borzalmasságukban restaurálják, tehát nemcsak az állásokat állítják helyre, hanem mindenütt kiépítik az egykori tüzérsegi és gépfegyver-állásokat is, természetesen eredeti ágyukkal és gépfegyverekkel. Terv merült fel, hogy az egykori hullákat véres viaszbabokkal is helyettesítsék az állások előtt, hogy így a kép illúzióteljesebb legyen az unatkozó amerikaiak, meg az angolok számára. Ezt azt ötletet azonban a bizottság elvetette, mert meg óhajtja a hölgy-látogatók idegeit kímélni mindattól, amit, — sajnos, — egykor a olasz katonák a saját bőrükön „tanulmányoztak” ki...

— Negyven állásából kitétt városi alkalmazott beadta panaszát a bánsági revíziós bizottsághoz. Oradean a város ideiglenes bizottsága szahetvennégy magyar anyanyelvű alkalmazottat — akik részben a város közigazgatásában, nagyobb részt pedig a város különböző vállalataiban dolgoztak, elbocsátott állásukból. Ezek az állásukból kitétt városi alkalmazottak valamennyien fellebbeznek a Timisoarán működő revíziós bizottsághoz. Ezek közül negyvenegyen már be is nyújtották fellebbezésüket a Magyar Párt bánsági jogvédő irodája útján.

— Helyreállt a harmónia a városvezetőség és az építészeti bizottság között. Ismeretes, hogy a város építészeti bizottságának tagjai bejelentették lemondásukat Ursu János dr. intermár-bizottsági elnöknek, mert egyik határozatukat dezuálva érezték a városvezetőség részéről. A kölcsönös kimagyarázkodások szerdán délelőtt megállapították, hogy félreértések történtek, mire Zabb István bizottsági tag bejelentette a városvezetőségnek, hogy az építészeti bizottság természetesen tárgyalannak tekintti előzőleg tett bejelentését.

— Színházi ünnepek Moszkvában. Bucurestiből jelentik: Szeptember elseje és tizedike között Moszkvában nagyszabású színházi ünnepeket rendeznek, amelyekre állítólag Romániát is meghívják. Ebben az esetben az ünnepeken Románia nagyobb küldöttséggel vesz részt.

Figyelem!

Saját érdekében mindenki a KOZMA-féle fűszerüzletben szeptember 9-én beérkező, az alábbi rendkívüli olcsó árakon, u. m. 1 kg. I-ma számai Lei 96. — 1 kg. elsőrendű teavaj Lei 48. — 1 kg. finom csomageguró Lei 40. — 1 kg. finom vajás trapišta sajt Lei 28.

Olcsó, valódi havasi málnaszörp és friss méz érkezett KOZMA fűszer- és csomagekereskedés, Str. BRATIANU. 3203

— Ismét kémkedési ügyet tárgyal a clujli hadbíróság. Clujról jelentik: A clujli hadbíróság augusztus 17-én ismét kémkedési ügyet tárgyal. A vádlott Cato Kornélia, az oradeai népesedési hivatal tisztviselője, annak férje és egy Wallerstein nevű ügynök. Cato Kornélia ellen az a vád, hogy két éven át kémkedett Magyarország részére. A vizsgálat során a letartóztatott asszony elmondta, hogy egy Kovács Ferenc nevű magyarországi egyén birta a kémkedésre. Unszólására Budapestre utazott, ahol találkozott Teljes-niczky ezredessel, aki nagy összeget helyezett kilátásba információkért. Ottlétekor kisebb összeget folyósított is számára. Hazajövetel után a tisztek lakáscímeit kezdte összeírni és ebben a munkában segítségére volt férje és egy Wallerstein nevű ügynök, aki 1000 lejt kapott munkájáért. Ugy egyeztek meg, hogy az adatokat Cato Kornélia viszi át Magyarországra, azonban, hogy gyakori utazása ne legyen gyanús, a hatóságok előtt álnéven akart utazni. Felkereste Mórai Luba rendőrkomiszárt és őt kérte meg, hogy szerezzen neki három nevű utlevelet. Ez volt a veszte, mert a rendőrkomiszár feljelentette.

— Ritka szerencsétlenség egy spanyol bikaviadalon. Madridból jelentik: La Corunában a hétfő délutáni bikaviadalon tragikus szerencsétlenség történt. Abban a pillanatban, amint Del Monte, az ismert matador le akarta döfni a bikát, az állat kiütötte kezéből a kardot. A kard az egyik első sorban ülő néző mellébe furódott. A szerencsétlenül járt néző kiragadta melléből a kardot és továbbhajította. Az elhajított kard most egy újságíró lábán ejtett súlyos sebet. Az első sebesült néhány pillanat múlva meghalt, mert a kard átvágta aortáját.

— Megnyílt a föld egy tudományos kongresszus alatt Madridból jelentik: A La Corunától 10 kilométernyire fekvő Oza egyik palotájában a Santiago de Compostelában tartott nemzetközi tudományos kongresszus résztvevőinek tiszteletére adott ebéd közben beszakadt a diszterem padlója. A mély pincehelyiségbe lezuhan vendégeket csak hosszas fáradozással sikerült kimenteni. Az egyik asszony szörnyethalt, a többi résztvevő is megsebesült. Igen sokan életveszélyes sérüléseket szenvedtek. A kongresszust vasárnap délelőtt nyitotta meg Santiagóban a közoktatásügyi államtitkár.

— Statisztika készül az aradmegyei vadásztársaságokról és a vadászterületekről. Groza János dr. megyei prefektus körrendeletben utasította az aradmegyei községi bírákat és jegyzőket, hogy a körletükben levő vadásztársaságokról és azok területeiről, a területek vadállományáról és a vadorzás megállítását szolgáló intézkedésekről tegyenek augusztus hó 10-ig részletes jelentést. Az intézkedés egy statisztika összeállítását célozza, melyet a földművelésügyi minisztérium kíván az ország vadállományáról, vadászterületeiről elkészíteni.

— Másfél évi börtönrre ítélték a lap sikkasztóját. Sigh. tről jelentik: A törvényszék ma foglalkozott a Capsnál elkövetett sikkasztás ügyével. Krafcik Ignác pénztárost a törvényszék ötven ezer lej elsikkasztása miatt másfél évi börtönrre ítélt.

— Halálra gázolt az autó egy 115 éves asszonyt. Medjdieből jelentik: A Constanta közelében levő Medjdieben ma 115 esztendőskorában meghalt egy Safta Dragan nevű asszony. A 115 éves asszony mindeddig jóegészségnek örvendett, a napokban azonban egy autó elgázolta és az asszony az ekkor szenvedett sérülésekbe halt bele.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarrus, puffadás, vértorlódás, anyagcsere zavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József viz még ingerlékeny belü betegknél is gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat, úgy, hogy spasticus obstipationál is alkalmazható.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulev. Regina Maria.
BERNÁT: Lângă Gară (vasutállomásnál.)
DANCIU: Piața Mihai Viteazul.
BERGER: Calea Saguna.

Megnyílt a barakban

az

3481

ELITE-illatszertár

Olcso árúsítása tovább folyik

— Litvinov új körutra készül. Párisból jelentik: A Petit Parisien jelenti Moszkvából, hogy Litvinov a közeli hetekben hosszabb külföldi utra indul. A külügyi népbiztos Londonba, Párisba, Rómába és Berlinbe látogat el, ahol mindenütt azokról az aktuális kérdésekről tárgyal, amelyek a legjobban foglalkoztatják az európai államokat.

— Nem kedvez az idő Budapestén a számi királyi párnak. Budapestről jelentik: A számi királyi párnak szerdán délelőtt sétakocsizást kellett volna tennie a magyar fővárosban és több érdekességet megnéznie. A zuhogó eső miatt a délelőtti program elmaradt. Délelőtt fél tizenkettőkor a királyi pár udvari diszfogaton a Dunapalota-szállodából a királyi várba hajtatott, amelynek ormán a magyar lobogó mellett a számi piros-fehér-kék-fehér lobogó lengett. Tizenkét órákor a Szent György-téren levő diszörség fegyverbe állott és a nagyszámu közönség lelkes éljenzése között haladt a diszfogat a várudvarba. Horthy Miklós kormányzó és a felesége a délutáni órákban visszaadták a látogatást.

— BORZALMAS TÜZKATASZTRÓFA INDIÁBAN. Singapurból jelentik: A bennszülöttek negyedében tűz támadt, amely hatalmas katasztrófa arányait öltötte. A tüzoltóság arra szorított csupán, hogy a szomszédos városrészeket megmentse. A lángok teljesen elpusztították a bennszülött-negyedet. Több ezer hajléktalanná vált. A katasztrófa halálos áldozatokat is követelt. Hogy hány ember pusztult el, azt csak a romok eltakarítása alkalmával lehet megállapítani.

— Új tengeri monstrumot láttak. St. Maraire-ből jelentik: A Compagnie Generale Transatlantique tulajdonát képező Cuba személyszállító hajó parancsnoka a tengeren való legutóbbi átkelés után jelentést terjesztett be, amelyben közli, hogy július 1-én hajnalban 800 méternyire az Azori szigetektől nyugatra a tengerből egy 25 méter hosszú tengeri szörnyet pillantott meg. Hosszu nyaka, kicsi feje és két kerek pupja volt. Egy tiszt és két matróz tisztán látta, amikor az állat többször felszökött a vízből. Hosszu hajlékony nyaka magasán emelkedett ki a vízből és az állat szemei a hajóra meredt. A kapitány jelentésében ezt az esetet összefüggésbe hozza az északfrancia partvidéken nem rég talált tengeri szörny csontvázával.

— Kábítószert a gyermekkorcsiban és a rádiókészülékben! Budapestről jelentik: Hosszas megfigyelés után a rendőrség nagyarányú titkos bódítószerraktárt fedezett fel a Nagymező-ucca 40. számú házban. A bódítószerek terjesztése ellen küzdő detektívek csoportja már régen figyelte, hogy Budapestet az utóbbi időben nagyobb mértékben ellátják titkos utakon kábítószerekkel. Az állandóan figyelő detektívek tegnap behatoltak Bordás László Nagymező-ucca 40. szám alatti lakásába és alapos kutatás után a gyermekkorcsiban, szekrények fiókaiban, a rádiókészülékben több kiló kokaint és morfiomot találtak 100.000 pengő értékben. Bordást letartóztatták és most a bűntársait keresik.

— Repülőgépen megy Szegedre az új osztrák kancellár. Bécsből jelentik: A kancellária elnökségén elkészítették Schuschnigg miniszterelnök magyarországi látogatásának pontos programját. A kancellár csütörtökön reggel repülőgépen Szegedre utazik, ahol a Hungaria-szállóban száll meg. A magyar kormány nevében Homan Bálint közoktatásiügyi miniszter fogadja.

— Izületi csúszás és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít.

**LEGSZEBBEN
MOS
VASAL
FÉNYEZ
BUTTINGER TERÉZ**

3027
gőzmosódaja Arad,
Str. Consistorialul 36

— Roosevelt és az aszály. Newyorkból jelentik: Roosevelt köztársasági elnök mielőtt visszatérne Washingtonba, végiglátogatja azokat az északi területeket, amelyeken a tartós szárazság nagy pusztulást okozott. A köztársasági elnök hatalmas területeken haladt végig, ahol a patakok és folyók medrei üresen állottak. Roosevelt elnöknek az országot szelén több tábla tünt fel, amelyeken a következő felirások voltak olvashatók:

— „Adjanak nekünk sört!”

— „Adjanak nekünk vizet!”

A köztársasági elnök fejét csóválgatta, majd azt mondta:

— „Sört még lehetne adni, de vizet sajnos nem”.

— Rómi-kő hiány Aradon. Az aradi kávéházakban, klubokban és kerthelyiségekben, mindenütt csak körömit játszanak. A fogyasztás olyan nagy, hogy a Monopolhivatal szinte nem is tudja kielégíteni a rómi-kő igényléseket. Eddig az aradi nyilvános szórakozóhelyeken összesen 52 kövel játszanak, de igen sok követ adtak ki ezenkívül magánhelyekre is. A legutóbb az egyik aradi klub a már meglevő hét rómi-kővel mellé, miután ez nem volt elegendő, még három játszmat akart a monopoltól beszerezni, azonban a hivatal nem adhatott követ, azon egyszerű oknál fogva, mert a követeket Clujon készítik és az eddig Aradra küldött mennyiség kifogyott. Most néhány nap eltelt, amíg a megrendelt követek a cluji gyártól megérkeznek az aradi monopolhivatalba is. Néhány napig tehát sietnie kell a szenvedélyes rómi-kóstáknak, nehogy megelőzzék őket és lefoglalják előlük a rómi-kőveket.

Halak támadása a halászok ellen

Milánóból jelentik, hogy az egyik kis olasz halászfaluca partján órási delinek tüntek fel, amelyek határozott támadást vezettek le a partmenti halászcsoportok ellen. A delinek összeszaggatták a hálót, mire több halász késsel a szájában a tengerbe vetette magát és saját birodalmukban vette fel a harcot a támadó halakkal. A halászok idegtépő küzdelem után három nagy, egyenként kilencven kilónál jóval felül delint sebeztek halálra, míg a többi elmenekült. Egy halász karját az egyik delin könyökből leharapta.

— Római katolikus plébániát állítanak fel Macean. A timisoarai minisztertanács folyamán Pacha Agoston dr. római katolikus püspök, mint eredeti tudósításainkban beszámoltunk róla, papi küldöttség élén jelent meg Tatarescu György miniszterelnöknel. A püspök előterjesztései során előadta a kormányelnöknek, hogy az aradmegyei Macea kisközségben a római katolikus hívők létszáma meghaladja azt a számot, amely egy külön plébánia felállításához törvény szerint szükséges. A maceai római katolikusok lelki nevelésének érdekében arra kérte tehát a miniszterelnököt, hogy járuljon hozzá a maceai plébánia felállításához. A miniszterelnök megértéssel fogadta a püspök előterjesztéseit és ígéretet tett a maceai plébániahivatal felállítására vonatkozó kérelem kedvező elintézésére.

— Agyonverték egy leányt Iasiban. Iasiból jelentik: Egy Anna Progel nevű asszony ma bejelentette a rendőrségnek, hogy Antonia Timosenco nevű 25 esztendőes leány meghalt a Lapusneanuccában. A nyomozás megállapította, hogy Antonia Timosencot halála előtt brutalizálták. A rendőrség letartóztatta Progel Annát és ennek fiát, mert az a gyanú, hogy ők verték halálra a szerencsétlen leányt.

A Püspök Gyógyfürdő Tekintetes Igazgatóságának Balle-Episcopesti Längä Oradea

Évtizedek óta küldöm rheumás betegeimet nagybecsű vezetése alatt álló fürdőjükhöz s a gyógyeredménnyel mindig meg voltam elégedve. De idén a legnagyobb elismerésemnek adok kifejezést, midőn két ideg-rheumás betegem az újonnan berendezett meleg thermális iszap-kádfürdő párnapi használatát után teljesen meggyógyulva került haza. S hogy elismerésemnek hathatós jelet adjam, személyesen is felkerestem ezen hígénikus elvek alapján épült, csempézett iszap-kádfürdőt, továbbá az izzasztó és pakoló termeket, melyek a legnagyobb tetszésemet és azon meggyőződésemet váltották ki, hogy az izületi, izom és egyéb csúszos betegségek kezelése feltétlen sikeres gyógyeredménnyel jár s felveszi a versenyt a leghíresebb külföldi iszapfürdőkkel.

Kiváló tiszteletem és nagyrabecsülésem kifejezésével:

Dr. Werner Miklós
hatósági orvos.

410

BUDAPESTEN az ANGOL-PARKBAN

találkozunk valamennyien!

Zene, tánc, százféle szórakozás és móka! Etterme, tokaji borpincéje, néger bárja, mind-mind külön látványosság!

A főváros egyetlen világvárosi szórakozó helye!

454

— Szobrot állítanak Irinyi Jánosnak. Budapestről jelentik: A magyar főváros kisipari körében mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a gyufa világhírű feltalálójának, Irinyi Jánosnak emlékezetét szoborral örökíttesse meg a főváros. A mozgalom megindító emléktáblával kívánják megjelölni a világ legelső vegyi-gyufagyárát Budapesten.

— Terjed a sertésvész Aradon. Megírtuk, hogy Aradváros külterületein a napokban 14 állattenyésztő telkét vették egészségügyi zár alá a városi állatorvosi hivatal közgei, mivel az ottlevő sertéseken minden kétséget kizáró módon sertésvész-tüneteket észleltek. Szerdán Popovici Dávid állatorvos hivatalosan tett jelentésében megállapítja, hogy a veszedelmes betegség egyre terjed és ma már 60 állattenyésztő telkét tartják szigorú zár alatt. A legaggasztóbb az, hogy a hatósági közgeek rendelkezésére nem áll elég oltóanyag. Eddig Aradváros külterületein 250-re becsülik a sertéskolerában elpusztult állatok számát.

— Új foglaltató Aradon. A Fischer Eliz-palotával szemben levő új barakban megnyílt a Königstorfer cukrászda új foglaltatózója, ahol a foglaltató kanakkal együtt impregnált poharakban adják és ezeket a vendégek magukkal vihetik. A főtéri Königstorfer-cukrászda szeptember 1-től a Banater Bankverein épületében nyílik meg a prefektúrával szemben. Addig, amíg a cukrászda ebbe a helyiségbe költözik, rendelkezéseket és bevásárlásokat a cukrászda a minorita-palotában (Str. Bratianu) levő helyiségében lehet eszközölni. A Banater Bankverein épületében levő helyiségben szeptember 1-től a jövő év januáráig marad a cukrászda és ekkor beköltözik az akkorra már felépült három emeletes Fischer Eliz-palotába, a megnyíló világvárosi nivóju új üzlethelyiségbe.

— Katonai jelentkezések. Az aradi elsőkerületi rendőrség közli, hogy mindazok az ifjak, akik 1914., 1915. és 1916. évben születtek, jelentkezzenek a központi rendőrség Str. Marasesti uccal épületében augusztus 10-től augusztus 30-ig a földszinten lévő irodahelyiségben (53—55. számú szoba). Az ifjakat a katonai nyilvántartásba veszik föl, amennyiben nem tartozkodnak Aradon, úgy vagy szüleik, vagy közeli hozzátartozójuk kötelesek jelentkezni. Mangra Vasul komiszár, az első kerület vezetője.

— A „Producte” R. T. chisineu-crisi vállalat ellen egy aradi nagybank, valamint a vállalat egy másik hitelezője csódkérelmet nyújtott be.

— Újdonság Aradon! Rendkívül érdekes egzotikus halak, tropusi növényekkel beültetett akváriumok láthatók a Str. Bratianuban levő Kozma-cég kirakatában. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítás ugyanott.

— Az aradi Gutenberg-dalkör pártoló tagjai tiszteletére szombaton este társasvacsorát rendez a Perényi-féle vendéglőben (Str. Ioan Calvin). Vendégeket szívesen lát a dalkör vezetője.

— A Budapestre érkező idegenek soha nem mulasztják el, hogy legalább egy estét ne töltsenek az Arizona Danzing-kabarettben, ebben az európai nivón álló legmodernebb mulatóban, a mely Rozsnyai Sándor kiváló zeneszerző tulajdona.

— Hatszáz ember kenyérhez jutott! Érdekes akció folyik Tolnai Világapjánál. Egy év óta ugyanis sikerült egész tömeg állásnélküli embert kenyérhez juttatni.

URANIA

MA, csütörtökön 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor közkívánatra
Olcso helyárrakkal

Szőke Szakáll

nagy kacagó műsora

A vonósnegyes — Az állatorvos.
Mond meg Acined édes stb. stb.

Jön: A spanyol kölyök és
BAER-CARNERA MECCS

Egy szökött budapesti tőzsdés több ezer török fontot csalt ki az Ankarában élő magyaroktól

Leleplezték Engel Béla bankárt, aki a konjunkturában egy ismert budapesti szépségre költötte kliensei pénzét, azután eltűnt Budapestről

Az utóbbi időben a Törökországban dolgozó magyar mérnökök, tisztviselők és munkások Magyarországon élő hozzátartozói közül többen feljelentést tettek a budapesti főkapitányságon és előadták, hogy rokonaik pénzt küldtek számukra, de

a pénzküldemények nem érkeztek meg.

A posta el is rendelte a hivatalos vizsgálatot, amely azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy a pénzküldemények elmaradásának egyetlen oka, hogy a pénzt — nem adták fel.

A postai vizsgálat megállapításai alapján tették meg azután többen a feljelentést. A rendőri nyomozás eredményeképpen kiderült, hogy

Törökországban bankárként szerepelt egy magyar ember, névszerűen Darvas Vilmos,

aki beférkőzött az ott élő sokszáz magyar intellektuel és munkás bizalmába. A törökországi magyarok ezt az állítólagos bankárt bízták meg azzal, hogy megtakarított pénzüket juttassa el Magyarországon élő hozzátartozóikhoz.

Darvas Vilmos az idők során tekintélyes összegeket vett át a Törökországban élő magyar mérnököktől és munkásoktól,

azzal, hogy a pénzt elküldi a Magyarországon élő hozzátartozóik címére.

Mintegy évvel ezelőtt a magyar mérnökök és munkások körében felkúnt egy behízelgő modorú, 50 év körüli magyar ember, Darvas Vilmos, aki bankárnak adta ki magát. Darvas annyira megkedveltette magát honfitársai körében, hogy ezek

teljes bizalommal adták át neki megtakarított pénzüket,

miután Darvas vállalkozott arra, hogy „szivességből” átutaltatja a pénzküldeményeket a Magyarországon élő hozzátartozók részére. Így több ezer török fontot tett ki az összeg, amelynek hazaküldésére Darvas Vilmos vállalkozott.

A Törökországban élő magyar mérnökök és munkások mostanáig nem is gondoltak arra, hogy Darvas kezén tűnhetett el a pénz. Az állítólagos bankár ugyanis minden esetben átadta nekik a szabályosan kiállított postai feladóvevényeket, amelyek arról tanuskodtak, hogy a pénzküldemények elindultak a Magyarországon élő hozzátartozók felé. Mikor azután itthonról egyre-másra érkeztek Törökországba a reklamáló levelek, a kint élő magyarok

hazaküldték ezeket a feladóvevényeket is, amelyekről a budapesti főkapitányságon derült ki, hogy közönséges hamisítványok.

Darvas Vilmos ugyanis nem adta fel a török postára a magyar mérnökök és munkások megtakarított fontjait, hanem feladóvevényeket hamisított és így vezette félre a kint élő magyarokat.

Amikor a rendőrség megállapította, hogy Darvas nem is adta fel a pénzküldeményeket, nyomozni kezdtek az állítólagos magyar bankár előéletére vonatkozólag. Így csakhamar meglepő dolgok derültek ki. Megállapították, hogy

Darvas Vilmos álnéven évek óta él Törökországban.

Valódi neve Engel Béla és ezen a néven már régi ismerőse a magyar hatóságoknak, a háború utáni konjunkturális időkben, amikor

Darvas-Engel Pesten, mint tőzsdés működött.

A tőzsdei konjunktúra idején Engel Béla tőzsdébizományos óriási összegeket keresett a pesti tőzsdén. Engelt nem is a tőzsdei kon-

junktúra, hanem a szerelem törte le.

Bár családos ember volt s felnőtt gyermekei voltak.

beleszeretett egy ismert pesti szépségbe,

egy magistermetű fiatal leányba és minden pénzét szerelmére költötte. Ez a szenvedélye elvitte ügyfelei pénzét is. Engel nem tudott elszámolni komitenseivel, mire többen

sikkasztás címén feljelentették a rendőrségen.

Engel Bélát azonban már nem találták meg Budapesten, mert a feljelentések elől külföldre szökött. Mint most kiderült, Törökországban telepedett le, álnevet vett fel és hosszú ideig szűkös körülmények között élt. Hogy pénzre tehessen szert, a Törökországban élő magyar kolónia tagjainak bizalmába férkőzött és így elérte, hogy a magyar mérnökök és munkások őt bízták meg, hogy a hozzátartozóiknak szánva megtakarított keresetüket juttassa el Magyarországra. Engel Béla azonban

a több ezer fontot kitevő pénzküldeményeket elsikkasztotta.

Megállapították a rendőrségen azt is, hogy a rendkívül elegáns megjelenésű Engel Bélát

„többrendbeli család miatt még mindig körözik.

Legújabb ügyéről most értesítették a török hatóságokat. A török rendőrséggel közölték azt is, hogy Engel Béla a török posta feladóvevényeit hamisította és ezért Törökországban is megindul ellene az eljárás.

Súlyos vádak egy pénzügyminiszteri vezérfelügyelő ellen

egy timisoarai törvényszéki tárgyaláson. — Kétmilliós sikkasztással vádolnak egy adótisztviselőt

A timisoarai törvényszék folytatólagosan tárgyalta Kovács Imre volt sannicolaul-marei adótiszt sikkasztásának ügyét. Mint ismeretes Kovács Imrét két millió lej elsikkasztásával vádolták meg és a megítévedt állami tisztviselő már a vizsgálat első napjaiban beismerte a terhére rótt bűncselekményeket. Beismerte, hogy a sikkasztás céljából nyugtákat hamisított, hivatalos könyvekben törléseket eszközölt, valamint azt is, hogy *mindent megtett felettesei félrevezetése érdekében.*

A pénzügyigazgatóság Neagota timisoarai ellenőrt is mulasztással gyanúsította, azonban a tárgyalás alatt az ellenőr szerepe tisztázódott. A nagyszabású sikkasztási ügyben kihallgatták Tigoiannu volt vizsgálóbíró, most törvényszéki tanácselnököt, aki rendkívül érdekes vallomást tett. Elmondotta, hogy 1932. májusában hivatalos ügyben Sannicolaul-Maren járt és ekkor felkereste őt Neagota pénzügyi ellenőr és közölte vele, hogy az adópenztár ellenőrzését végzi és alig kezdett hozzá a könyvek átvizsgálásához, már is

mintegy félmillió lejes hiányt és különböző szabálytalanságot fedezett fel.

Miután a vizsgálóbíró más ügyben járt Sannicolaul-Maren, nem vehette tudomásul a bejelentést, de utasította az ellenőrt, hogy Timisoarán tegyen jelentést az ügyről. Hazaérkezése után várta a vizsgálóbíróhoz a feljelentést, azonban hónapok teltek el anélkül, hogy feljelentés érkezett volna.

A Vígsház a cirkusban RÖKK MARIKA felléptével a

Cirkuscsillaga

Az évad legnagyobb sikere Budapesten

A másfélmilliós lopás

egyik tettesét elfogták Sigheten

Oradeáról jelentik: Lapunk tegnapi számában már jelentést adtunk arról a szenzációs ravaszsággal véghezvitt lopásról, amit három „orosz nagykereskedő”, Fischmann Dávid, Löbölci és Avram Dumitru, Lajos Ábrahám lakásán elkövetett. Amíg az oroszországi busás nyereséggel járó borízlet reményében Lajos Ábrahám egyik „üzlettársával” a közeli Hájó községbe ment ki tárgyalni, addig az üres lakásból a másik két „társ” minden értéket: perzsaszőnyeget, ékszereket és másfélmillió lej értékű idegen valutát vittek el. Ábrahám feljelentése után, a rendőrség azonnal munkába lépett és az ország összes rendőrségét értesítette a nagyarányú tolvajlásról.

Ma reggel a sigheti rendőrség táviratilag értesítette az oradeai illetékes hatóságokat, hogy tegnap a körözött Fischmann Dávidot Sigheten letartóztatták. A jelentés szerint Fischmann nem akar tudni a lopásról és társai hollétét sem hajlandó elárulni. Fischmannat valószínűleg még a mai nap folyamán Oradeára szállítják szembesítés végett.

A törvényszéki tanácselnök vallomása óriási meglepetést keltett és Buzoiannu ügyész nyomban felemelkedett és egy óras beszédében rámutatott arra, hogy az ügyben a büntetőtörvénykönyv 476 és 478. szakasza alapján Zlatescu Stere, akkori pénzügyigazgatót terheli a felelősség. Az ügyész hivatalosan vádat emelt a volt pénzügyigazgató ellen. Megállapította az ügyész, hogy Zlatescu Stere, aki jelenleg a pénzügyminiszteriumban, mint vezérfelügyelő teljesít szolgálatot *szándékosan halogatta a feljelentés megtételét és a komoly vizsgálatot Kovács ellen, tehát*

leplezte az elkövetett szabálytalanságokat.

Kérte az ügyész a törvényszéket, hogy keresse meg a pénzügyminiszteriumot, hogy fűgesszék fel állásából a vezérfelügyelőt, miután el-lene olyan vád van, amelynek amugy is felfüg-gesztés a következménye.

A bíróság rövid tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdették a végzést, mely szerint

elfogadják a királyi ügyészség vádemelését.

Zlatescu Stere vezérfelügyelő ellen a büntetőtörvénykönyv 476 és 478. paragrafusai alapján. Egyben kimondta, hogy Kovács Imre ügyét teljesen különválasztva tárgyalja le a vezérfel-ügyelő ügyétől.

A határozat kimondása után folytatták Kovács Imre bűnügyének tárgyalását, amelynek során a megemelt tanúk vallomásait olvasták fel.

HA NYARALNI MEGY, NYARALJON SZÉPEN!!

Az idei szezon legszebb nyaralási alkalmát a leiben fizethető

Földközi tengeri utak

a legmodernebb olasz luxus-óceánjárókon! — Változatos, színes, szebbnél-szebb programmal és propaganda áron! — Kérjen feltétlenül prospektusokat a 1972

WAGONS-LITS // COOK irodában (Minorita-palota.)

Házasságtörés miatt bűnvádi eljárás indul egy uriaszony ellen

Leleplezés a fürdőszobában — Az asszony is beismerte a házasságtörést, de elmeállapotának megvizsgálását kéri

Budapestről jelentik: A házastársi hűtlenséget bizonyos esetekben büncselekménynek minősíti a törvény s ilyen esetekben házasságtörés címén indul meg a bűnvádi eljárás. Mióta ez a paragrafus fennáll, mégis igen kevés férjet, vagy feleséget ítéltek el házasságtörés címén, — mert a házasságtörés büncselekményét csak a legkritikább esetekben lehet százszázalékig bizonyítani.

A járásbíró előtt egy nőtartási per furcsa bonyodalmat hozott azzal a meglepő eseménnyel zárultak, hogy házasságtörés gyanúja miatt az ügyészséghez tették át az iratokat az eljárás lefolytatása céljából.

Több, mint tíz esztendőig élt zavartalan, boldog házasságot F. Géza földbirtokos a feleségével. Egy esztendővel ezelőtt azonban a földbirtokos elhagyta feleségét s

a házastársak között megindult a pereskedés.

Az asszony ügyvédje utján havi 300 pengő tartásdíjat követelt férjétől, mert az minden magyarázat nélkül otthagyta őt és nem gondoskodik eltartásáról.

Az asszony keresetével szemben a férj meglepő részletességgel tárta fel a bíróság előtt a házasság megszakadásának történetét.

Az asszony a fürdőszobában...

— Tíz éve elmúlt, hogy házasságot kötöttünk és azóta boldogan, zavartalanul éltünk — mondotta az alperes férj a bíróság előtt. — Néhány hónappal ezelőtt kezdtem érezni, hogy feleségem elhidegül tőlem, azonban nem tulajdonítottam ennek komolyabb jelentőséget, azt hittem, csak muló asszonyi szeszély az egész. Egy véletlen azonban rávezetett, hogy mi az elhidegülés oka. Egyik délelőtt

korábban tértem haza gazdaságom irodájából lakásunkba,

A világhíró „Resolute” hajó

egy őszi utazást tesz a nyugati Földközi tengeren.

Behajózás szeptember 3-án Nápolyban.

Utirány: Villefranche, Barcelona, Tanger, Lissabon, Vigo La Coruna, Queenstown, Cherbourg.

Az utazás szeptember 15-én végződik Hamburgban.

Használja ki az alkalmat egy utazást tenni a világhíró hajón.

Utiköltség Lei 11.550-tól

Kérjen prospektust és információt:

Künstler Utazási és Vizumirodától

ARAD, Bul. Reg. Maria 24.

amely őt szobából és egy nagy télikertből állott. A személynél érdeklődtem, hol a feleségem, mire azt a választ kaptam, hogy már órákkal előbb bezárkózott a fürdőszobába, azóta nem mozdul ki onnan s azt a parancsot adta, hogy ne zavarják. Amikor a feleségem a fürdőszobából kijött, engem a lakás távolabbi részén lévő dolgozószobámban talált.

Egész viselkedését olyan idegesnek, különösnek találtam, hogy ösztönösen gyanút ébresztett bennem. Másnap megint kora délelőtt mentem haza s feleségem megint a fürdőszobában volt. Most már nem nyugodtam meg ennyiben, hanem

a fürdőszoba ajtaja előtt lesben álltam.

A télikertnek ugyanis van egy rejtett része, amely pálmákkal, délszaki növényekkel van elkerítve. Emögött egy kis szék áll. Ez a szék ugyyszólván láthatatlan. Itt ültem csendben és érthető izgalommal, mikor másfél órai várakozás után legnagyobb meglepetésemre

egy fiatal férfi surrant ki a fürdőszobából,

átsietett a télikerten, aztán saját kulcsával kinyitotta az ajtót és eltávozott a lakásból.

Volt annyi lelkiismeret, hogy egy szót sem szóltam a feleségemnek. Ellenben másnap már két megbízható barátommal együtt figyeltük a fürdőszobát. A figyelés ekkor nem vezetett eredményre. De pár nap múlva konkrét eredményhez jutottunk s letagadhatatlanul

megállapítottuk, hogy feleségem egy fiatal tisztviselőmmel, aki ezelőtt, mint titkár működött mellettem, bizalmas kettesben volt a fürdőszobában.

Az egész szituáció olyan nyilvánvaló volt, hogy feleségem egy pillanatra sem védekezett. Én pedig ezután természetesen azonnal elköltöztem hazulról.

Normális-e a hűtlen asszony?

A férj előadása után a feleség jogi képviselője nem várt indítvánnyal állott elő. Arra kérte a bíróságot, hogy orvosszakértőkkel vizsgálja meg a hűtlenséggel vádolt asszony elmeállapotát, mert

tízévi boldog, zavartalan házasság után elképzelhetetlen, hogy az asszony normális ideg- és elmeállapotban követte volna el mindazt, amit a férj állít

s amit az asszony nem is tagad.

A férfi jogi képviselője hevesen ellenezte az asszony ügyvédjének indítványát.

— Az asszony kétségtelenül házasságtörést követett el, — mondotta az ügyvéd, — semmi oka sincs tehát arra, hogy elmeállapotát megvizsgálják. Sem a házasságtörés idején, sem azután nem viselkedett úgy, mint akinek elméje megzavarodott volna s ezért az indítványt el kell utasítania a bíróságnak. De el kell utasítani az asszonyi tartásdíjkövetelésével is, mert méltatlanná vált erre!

A bíróság úgy döntött, hogy az asszony elmeállapotát nem vizsgálattja meg, de tartásdíjat sem állapít meg részére,

mert a férj jogos okból hagyta ott az asszonyt, aki a tartásdíjra érdemtelen.

Ezekután a férj ügyvédje indítványozta, hogy miután házasságtörés gyanúja is fennforog, azonnal

tegyék át az iratokat az ügyészséghez.

A bíró ezt az indítványt honorálta is.

HA BUDAPESTRE UTAZIK

és jól akar szórakozni, jöjjön az

A R I Z O N Á B A

(Nagymező u. ca. 20.), mely a világ legmodernebb mulatója és ahol forró, emelkedő- és süllyesztő parketten táncolhat. ☞ Legelsőrangú műsor, belépődíj nélkül. 454

mindenfélől

Dívat-kémszervezetet

leplezték le Párisban

Érdekes, szokatlan kémszervezetet leplezték le az elmúlt napokban Párisban. A kémszervezet központja Párisban volt, tagjai azonban tevékenységüket főképpen Zürichben, Bécsben, Münchenben, Berlinben, Prágában fejtették ki. Nem haditervek és stratégiai tervek izgatták ennek a kémszervezetnek tagjait, hanem a legújabb — divatmodellek. Egyes bécsi divatáruházak az utóbbi időben arról értesültek, hogy modelljeiket, amelyeknek kollekciója, alig, hogy elkészült, párisi divatszalonokban már be is mutatták. Csakhamar kiderült, hogy egy angolos kiejtéssel beszélő ur és egy fiatal hölgy látogatták végig a bécsi divatáruházakat, ott a legújabb modellek iránt érdeklődtek, mindent tüzetesen megtekintettek és azután eltávoztak, anélkül hogy bármit is vásároltak volna. Két-három nap múlva pedig más külföldi divatszalonokban az eredeti bécsi modellek bemutatására kerültek.

A bécsi divatáruházak ekkor egy magán-detektívet bíztak meg a rejtély kiderítésével. Ez végül is Párisban felfedezte a divat-kémszervezet központját. A szervezetet — mint megállapították — egy fiatal hölgy vezette. Az ur, aki végig járta a divatáruházakat, egy amerikai fiatalember, aki már más — komolyabb — kémügyekben is szerepelt. A szervezet legfontosabb tényezője azonban az a fiatal hölgy volt, aki az amerikai urat utjaira elkísérte. Ez a hölgy kivételes rajz tehetséggel és — memóriával rendelkezik. Amint egy-egy divatkollekciót megtekintett, azt otthon lerajzolta, a rajzokat repülőpostával Párisba küldte és itt az új modellek, mint eredeti kreációk kerültek a párisi piacra, valamint a londoni és az amerikai közönség elé. Tekintettel arra, hogy a divatkémszervezet büntetésére nincs törvényes paragrafus, a párisi rendőrség azt tanácsolta a szervezet tagjainak, hogy hagyják el a francia fővárost, egyben pedig körlevélben értesítették az összes nagy divatáruházaikat, hogy óvakodjanak az amerikai úrtól és feltűnően szép, de veszélyes társnőjétől...

Kiemelik a „Lusitania” kincsét

Ismeretes, hogy a Cunard-Line vállalat óriáshajóját, a több mint harmincezer tonna „Lusitania”-t egy német tengeraltató 1915 május hó 1-én Irország déli részén elsüllyesztette. Az „úszó város” pusztulása mélységes meglepetést keltett, mert a hajó személyzete és utasai közül ezerszázharmincnyolc a tengerbe fulladtak. A hajóval, a szerencsétlen áldozatokkal együtt a tengerbe süllyedt mintegy kétszázmillió dollár értékű aranyrud, arany pénz, ékszer és drágakő is. A hajó páncéltérképében, ahol az utasok értékeit őrzik, volt egy amerikai dúsgazdag nő „Kalif” nevezetű nyolcvan karátos gyémántja is, amely magában is jelentős vagyont képvisel. Tizenkilenc éve nyugszanak tehát ezek a roppant kincsek a tenger hullámsíkjában. Amikor azonban az olasz „Artiglio”-nak sikerült az elsüllyedt „Egypt” óriási értékű rakományának legnagyobb részét a felszínre hozni, egy angol társaság foglalkozni kezdett a „Lusitania” kincsének kiemelésének kérdésével is. Komoly előtanulmányok után a társaság úgy döntött, hogy megkísérli a „Lusitania” értékeinek megmentését.

Megbukott Párisban a kacérság iskolája

Egy párisi hölgy, akinek a nevét még az indiszkrét francia lapok sem hajlandók elárulni, előadásokat tartott a kacérság művészetéről. Madame X. előadásai egyáltalán nem nevezhetők elméleti, mert a hölgy nagyon is gyakorlati példákkal illusztrálta tételeit. Példák. Egy ur a földalattin szeretne megismerkedni egy hölggyel. Hogyan teheti ezt, anélkül, hogy tolaikodóan viselkedne? Hogyan kell a hölgynek viselkednie? Hogyan adhatja a hölgy észrevétlenül az ur tudomására, hogy közeledését szívesen fogadja? Tanácsos-e a legközelebbi állomáson kiszállni, vagy pedig folytassa a flörtöt a metróban? Csupa fontos, gyakorlati kérdés, amelyre madame X. okosan és praktikusán válaszolt.

Természetesen a flört művészetének más problémái is szöbakerültek az előadás folyamán, amelyeknek elsősorban a hölgyek vehetik hasznát. Két további előadást szentelt madame X. annak a kérdésnek: hogyan lehetséges az, hogy gyakran a csunya nőknek nagyobb sikerük van a férfiaknál, mint a legszebb asszonyoknak? Az előadások közönsége a mondán nők köréből rekrutálódott, míg a párisi fiatalság tüntetően távol tartotta magát, mert úgy látszik, nincs szüksége tanácsokra

SPORT KÖZLÖNY

Magyar-francia játékosproblémák: Somlai... Berkessy...

Budapestről jelentik: Két nagyvű magyar futballista körül csapdósnak most az érdeklődés hullámai, az egyik most készül ismét Franciaországba, a másik most érkezett vissza Franciaországból.

Somlai Rezső, a fiatal, 21 éves, kitűnő centerhalf, Franciaországban futballozott, majd a Kispesthez szerződött és most a Hungária szeretne volna átvenni a kitűnő játékost. A Kispest azonban igen magasra taksálta Somlai árát, kerek 10.000 pengőt kért a játékosért, amit a Hungária nem volt hajlandó megadni. A tárgyalások tehát itt megszakadtak és a Magyar Labdarúgó Szövetség intézőbizottsága elé került az ügy, miután Somlai kijelentése szerint, a Kispest írásban adta neki, hogy augusztus 15-én szabaddá válik, de az írást elkérték tőle és nem kapta vissza. Az MLSZ intézőbizottsági ülésén azután előkerült az ominózus írás, de abban szó sem volt arról, hogy augusztus 15-én a játékos szabaddá válik. Így az intézőbizottság Somiai játékjogát,

miután a futballista nem hajlandó a Kispest csapatában szerepelni, 2 évre felfüggesztette. Somlai most úgy kíván magán segíteni, hogy ismét Franciaországba vándorol, ahol az FC Nice csapatában akar játszani — barátságos mérkőzéseket.

Berkessy Elemért a Ferencváros két évvel ezelőtt a Racing Club Paris-nak engedte át, azzal, hogy két év múlva a játékos ismét a Ferencvárosé lesz, vagy pedig a pesti csapat átengedi az FC Barcelonának. Berkessy most Budapesten van, de már Barcelonába készül, ahol a spanyol együttes egyik erőssége lesz. Eddig az ügy igen sima, de a Racing Club sehogyan sem tud belenyugodni Berkessy elvesztésébe és minden módon akadályokat kíván gördíteni a kitűnő játékos igazolása elé. Berkessy legszívesebben Budapesten maradna, de anyagiak miatt a spanyolok előnyös szerződését fogadta el és reméli, hogy volt klubja, a párisi Racing, végül belátja álláspontjának helytelen voltát és beleegyezik kiadatásába.

Az oradeai Staruinta Aradon vendégszerepel

Vasárnap az AMEFA csapata vendégül látja az oradeai jóképességű munkásklubot, a Staruintát, amely, mint ismeretes, az északi liga bajnokságának döntőjében Satumaren „vereséget szenvedett” az Olimpia-CFR együttesétől. Az AMEFA nagy ambícióval készül a meccsre, mert az aradi csapat meg akarja mutatni, hogy akkor is győzött volna a selejtezőkön, ha a Staruinta lett volna az ellenfele.

O Nitescu nyerte a Tour de Roumaine harmadik etapját is. Tegnap bonyolították le a Tour de Roumaine harmadik szakaszát és ezen ismét Corneliu Nitescu győzött 8 óra 55 perc idővel. Második Simoff (bolgár), harmadik Hönich (román).

O Nagy az érdeklődés a CAA jubileumi ünnepeiről. Szombaton rendezi meg a CAA 35 éves jubileumával kapcsolatos ünnepeket sporttelepén, ahol futballmérkőzés és klubvacsora keretében ünneplik az egyesület érdeműs vezetését. A klubvacsora után reggelig tartó tánc fog következni.

O Nyolc csapat játszik a timisoarai első osztályu bajnokságban. A timisoarai kerületben, a CAT-nak a nemzeti bajnokságba való avanszálása következtében, feleslegessé vált a ZsSE-Fratelia selejtező mérkőzés és mindkét csapat bekerült a kerületi bajnokság első osztályába. Az elsőosztályu bajnokságban az 1934-35. évben a következő nyolc csapat fog szerepelni: RGMT, Ilsa, Electrica, Rapid, Hertha, Banatul, ZsSE, Fratelia.

O Bíró a Hungáriában marad. A III. Ker. FC volt válogatott hátvédje, aki a középeurópai kupameccsek előtt a Hungáriában szerepelt kölcsönjátékos gyanánt, megmarad a Hungáriában. A kitűnő védőjátékos nagy nyeresége a Hungáriának.

Augusztus 25-én sorsolják a nemzeti bajnokság őszi fordulóját

Bucurestiből jelentik: A futballszövetség eredeti terve szerint, a nemzeti bajnokság első játéknapi augusztus 26-ika lett volna, azonban a tulkorai terminus egy heti eltolódást szenvedett és az 1934-35. évi nemzeti bajnokság nyitánya szeptember 2-ikán lesz. Az őszi forduló mérkőzéseinek sorsolását augusztus 25-ikén fogják eszközölni. A nemzeti bajnokság kezdésének eltolása teljesen valószínűtlenné teszi a létszámemelést.

O Második meccsen is fölényesen győzött a CAT-Ripensia vegyes. A két timisoarai csapat kombináltja Brailában a Dacia Unirea felett 7:1 (4:0) arányban fölényesen győzött.

O Botez fölényesen győzte le Hamburgert. A sibiui HTV nagy országos tenniszversenyén, Botez nagy meglepetésre 6:0, 6:4 arányban fölényesen győzte le Hamburgert.

O Uj görög diszkoszvető-rekord. Az Athénben megtartott atlétikai versenyen Silas 4575 cm.-re javította a görög diszkoszvető rekordot.

O Nyilvános mérkőzést csakis szövetségi bíró vezethet. Az alkerületi sportszövetség felhívja az egyesületek figyelmét, hogy nyilvános mérkőzést csakis szövetségi bíró vezethet. A CAR vasárnapi meccsét a Slavia ellen is csak akkor engedélyezi a szövetség, ha az egyesület szövetségi bíró delegálását kéri.

O Szombaton és vasárnap rendezik Európa evezős bajnokságait. Luzernben szombaton és vasárnap rendezi meg a svájci evezős szövetség Európa evezős bajnokságait, amelyen Európa valamennyi számottevő evezős-nemzete starthoz áll. A román evezős szövetség anyagiak hiánya miatt a távolmaradás mellett döntött. Ausztria evezősének startját pedig Starhemberg herceg, az osztrák sport legfőbb vezére tiltotta le.

21 napi teljes pausálkura

Pöstyén világfürdő

legkiválóbb gyógyintézetében, a dr. Schmidt László és dr. Weisz Ede vezetése alatt álló

Special szanatóriumban

a legkomfortosabb szoba, elsőrangú teljes ellátás, közkivánatra diéta is, az össze: fürdők és iszapkezelések, orvosi kezelés, valamennyi adó, összesen 9800 Lei. — Információval szolgál Románia részére: az Agint utazási iroda Lugo és az orvosi vezetőség PIESTYAN.

O Hollandia—Monaco 4:1. Schweiningenben megtartott Davis Cup mérkőzésen a hollandok biztosan győztek Monaco tenniszszől felett. Knottenbelt és Timmer mindkét férfi-egyesét megnyerte, a párost azonban a monacoiak nyerték: Galepe, Landau—Timmer, Coopman 5:4, 6:3, 7:5.

O Győzött a Bocskai Huszon. A csehországi turán lévő Bocskai csapata ungvári balsikerét Huszon korrigálta és egy kombinált együttes ellen 5:1 (3:0) arányban győzött. A gólokon Vincze (2), Teleki, Návai és Hevesi osztozkodtak.

Véres verekedés

a carei-marei ortodox zsidótemplomban

Carei-Mareből jelentik: Annak a hónapok óta folyó harcnak, amely a carei-marei ortodox izraelita hitközség két pártja, az askenaziak és a chasideusok között tört ki, újabb szenzációja van.

Az állandóan forrongásban lévő két párt tagjai között az egymás iránti engesztelhetetlen gyűlölet véres verekedésben robbant ki.

Tegnap este, amidőn az askenaziak a templomi istentiszteletre érkeztek, a templomot zárva találták. Minthogy a templomkulcs előkerítésére tett kísérleteik eredménytelenek voltak, lakatost hívtak és az nyitotta ki a templomajtót. Felgyújtották a villanylámpákat és egyikük leszakította a főbbi ülésre erősített vaspántokat, amelyeket chasideus részről csináltattak azért, hogy Horovitz Ábris főbbi ne ülhesen rá.

Később a főbbi is megérkezett, elfoglalta helyét és megkezdődött az istentisztelet. Közben több chasideus vonult be a templomba, élükön Kaszovitz Samu ecetkészítővel, aki a hitközség vezetésére kinevezett interimár-bizottság elnöke. A chasideusok megérkezése után, eddig még ismeretlen tettes lecsófolta a villanyt, mire az összes lámpák kialudtak. A sötétben aztán rémes tumultus keletkezett. Pofonok csattantak, botok koppannak, kiáltások, jajgatások hallatszottak. Három perc múlva a villanylámpák újra felgyultak.

Még azon az este a carei-marei orvosok nagy része sebeket kötözött, flastromot ragasztott és receptet írt. Másnap látóleteket állítottak ki.

A feljelentések és a detektívek jelentései alapján, Veres József rendőrkapitány megkezdte a verekedéssel vádolt hitközségi tagok kihallgatását. A templomi istentiszteletet erős rendőri fedezet mellett tartják meg.

UJSÁG

budapesti napilap
állandó ingyenes mellékletel:

minden pénteken minden vasárnap
rádiómelléklet teljes mélynyomású képes és európai műsorral. szöveges melléklet.

Kérjen mutatószámot:

UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST 62, postafiók 282.

Előfizetés megrendelhető a
Löbl Hírlapirodában Arad.

Két Lloyd őszi Földközi-tengeri utazás

népszerű áralval alkalmat nyújtanak, hogy mindenki megcsodálja a Földközi tenger költészetét

a „Sierra Cordoba” luxushajóval

szeptember 4-től 19-ig és szeptember 21-től október 7-ig. Az egész hajó egy társas-osztály! Arak!

Aradtól vissza Aradig 11.900 lejtől feljebb.

Jelentkezések és prospektusok:

8207

„AMERIKA” utazási és vizumiroda, Arad, Str. Eminescu 3.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Felére kívánja leértékelni a francia frankot Franciaország volt pénzügyminisztere

Elkeseredett harc indult a frank stabilitása körül

Még az aranyban uszó Franciaországban sem nyughatnak a pénzleértékelés tudósai, akik a parlamentben a különböző országos bizottságokon, népgyűléseken, a sajtóban a francia frank hivatalos leértékelése mellett agítanak, mert szerintük ezzel elő lehetne segíteni a francia iparcikkek exportját. Velük szemben hatalmas tábor áll, amely minden alkalmat felhasznál arra, hogy a frank jelenlegi árfolyama fenntartásának szükségességét pontos adatokkal igazolja. Most került nyilvánosságra a Franciaország és Anglia 1933. évi be- és kiviteléről szóló kimutatás és eszerint Franciaország 28 milliárd frank értékű árut és nyersanyagot vásárolt külföldön, de csak 18 milliárd frank értékű volt a kivitele, tehát *külkereskedelmi mérlege 10 milliárd frank deficitel zárult.*

— Ha a francia pénzt 30 százalékkal leértékelnék — állapítják meg a jelenlegi stabilizáció hívei — akkor még kedvezőtlenebb volna Franciaország külkereskedelmi eredménye, *mert a mostani 18 milliárd frank értékű áruval többet lehetetlenség a külföldön elhelyezni, még ha 30 százalékkal le is szállítanánk az árat.* Importunk sem volna kisebb, de viszont 30 százalékkal drágúna nálunk a külföldről behozott áru. Az export azért nem növekedhetne, mert *ma a világpiac csak meghatározott szoros keretek között bírja az árakat felvenni, bárholonnan szállítsák is azokat.* Ugyanis az exportot ma az egész világon súlyos megszorító intézkedések akadályozzák. Anglia és legutóbb Csehszlovákia sorsa legélesebben bizonyítja azt, hogy a devalorizáció nagy veszteségeket okoz. *Összehasonlítva Francia-*

ország és Anglia 1930—1933. évi külkereskedelmi eredményeit, megállapítható, hogy Anglia exportja, dacára a fontsterling leértékelésének, 56.26 százalékkal esett, Franciaországban pedig, amelynek pénze most is teljes aranyfedezetű, 57 százalékkal csökkent a kivitel. Anglia részben azért szakított az aranyalappal, hogy növelje kivitelét, ez az akciója azonban csődöt mondott, ami azt igazolja, hogy nem a pénz árfolyama, hanem a világ-gazdaság helyzete szabályozza az országok kivitelét.

A nagy harcba beleavatkozott Reynaud Paul, volt pénzügyminiszter is, aki a konzervatív politika híve ugyan, de azért pénzügyi téren a forradalmi irányzat követője és egyik párisi lapnak adott interjújában *a frank árfolyamának felére való leszállítása mellett foglalt állást.*

— A mi pénziünknek is van bel- és külföldi árfolyama — mondja az általánosan ismert pénzügyi politikus. — Belföldön husz arany centimes, a külkereskedelemben pedig 30—35 aranycentimes között mozog az érték. *Szerintem ez az oka annak, hogy Franciaország exportja megbénult, ha tehát a frank a külföldön is csak 20 aranycentimest érne, akkor kivitelünk megjavulna.* Hogy nagyobb eredményeket érhesünk el, egyszerre ötven százalékkal kell leértékelni valutánkat a külföldi viszonylatban és ez a devalorizáció természetesen automatikusan kiterjedne a belföldi árfolyamra is.

A francia sajtó a pénzügyminiszter rész javaslatát *éltetően kommentálja és megállapítja, hogy ez a császárszemszék Franciaország pénzügyi összeomlását vonná maga után.*

Az aradi fellebbezési bizottság elutasította a házadó ellen benyújtott fellebbezéseket

A pénzügyminisztérium kedvező döntése után egyszakaszos törvényt elvetve az appellációs jogot a ház- és földbirtokosoktól

Az utóbbi napokban az aradi pénzügyigazgatóságon működő adófellebbezési bizottság többszáz aradi háztulajdonos fellebbezését tárgyalta és a háztulajdonosok körében meglepetést keltő elutasító határozatokat hozott. Mint ismeretes, az új adótörvény alapján ez évben nem volt új jövedelmi adókivetés, hanem csak a múlt évi adókat írták elő, amelyek ellen az adózók az esetben fellebbezhettek, ha okmányokkal tudták igazolni, hogy az évi jövedelmük legalább 20 százalékkal kevesebb lesz, mint a múlt évben volt. Az ezt tartalmazó adótörvény kimondja, hogy minden adójövedelemre ez a szabály alkalmazandó. *Mivel a törvénynek ez a szakasza elutasításra került, az adó törvény, mely azt tartalmazza, hogy a ház jövedelmi adóját öt évenként kell megállapítani és ez az adó csak akkor változik, ha a ház jövedelme időközben legalább 25 százalékkal csökken vagy emelkedik.*

A háztulajdonosok országos szindikátusa néhány hónappal ezelőtt kérdést intézett a pénzügyminiszterhez aziránt, hogy az új adótörvény — amely nem 25 százalékos, hanem 20 százalékos jövedelemcsökkenés esetén is le szállítja az adót — *alkalmazható-e a házbérjövödelmekre is?*

A minisztérium akkor kedvező választ adott a háztulajdonosok szindikátusának és ez alapon az egész országban, tehát Aradon is, rendkívül sok háztulajdonos fellebbezte meg a múlt évben öt esztendőre megállapított házadóját.

De az aradi fellebbezési bizottság most tömegesen utasítja el a fellebbezőket, az alábbi indoklással:

A Monitorul Oficial 164. száma egyszakaszos törvényt közöl, amely csak ennyit tartalmaz: *a ház- és földadó nem fellebbezhető meg, tehát a legutóbbi adótörvénynek az adókivetés elleni fellebbezésekre vonatkozó szakasza a ház- és földtulajdonosokra nem vonatkozik.*

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság vezetője ez ügyben úgy nyilatkozott munkatársunk előtt, hogy a ház- és földadókivetés ellen benyújtott összes fellebbezéseket *a fenti egyszakaszos törvény alapján ezután is elutasítja a bizottság.* A legtöbb háztulajdonos összetéveszti a fellebbezést a házjövödelem csökkenéséről szóló beadvánnyal — mondotta az adminisztrátor. — Az ötéves adóperiódusban ugyanis a háztulajdonos jogosult bejelenteni és okmányokkal igazolni, hogy házának jövedelme legalább 25 százalékkal csökkent és ez alapján maga a pénzügyigazgatóság hivatalból leszállítja az házadót. Ez tehát nem fellebbezés, hanem csak egyszerű bejelentés, amit minden évmegyedben is benyújthatnak a háztulajdonosok, megfelelő igazoló-okmányokkal felszerelve.

(B-r)

= Augusztus 15-ig meghosszabbították a mócvidekek kedvezményes vasúti viteldíját. Az államvasut igazgatósága közli, hogy augusztus 15-ig marad érvényben a mócvidekek számára adott vasúti szállítási kedvezmény, amely az összes árukra és csomagokra kiterjed. A féláru viteldíj Arad—Brád, Cermeu—Ineu, Oradea—Vascau, Abrud—Campiaturzi, Zlatna—Alba vonalakra és vissza érvényes.

Hetvenezer lej adótartozás

miatt árverési veszély fenyegetett egy 750 ezer lej értékű aradi emeletes házat — **Érdekes eset az adóbehajtási fronton**

Bizony, a legkomolyabb háború az, ami egy héttel ezelőtt Aradon és a vármegyében az adóhátralékosok ellen megindult. Beszámoltunk arról, hogy a pénzügyminisztérium az államkincstár szomorú helyzetére való hivatkozással hadat üzent azoknak, akik erre az évre még nem fizették meg esedékessé vált adójukat. A legfelsőbb pénzügyi parancsnokság elrendelte a mozgósítást és a végrehajtókön kívül kivezényelte a foglaltsokhoz az adóhivatalnokokat is, reggeltől estig mindenki tüzet fuj. De legjobban égnék, sőt leégnek a szegény adófizetők, akik igazán kézséggel fizetnének, ha jobb kereseti viszonyok volnának. Az aradi pénzügyigazgatóság épülete most megint főhadiszálláshoz hasonlít, amelynek folyosóin rózsaszínű hadparancsok ezrei virítanak, de ez a szép szín most nem a reményt, hanem a lemondást jelképezi.

— Fizetni, foglalni, árverezni, — hangzik ki minden szobából.

— De miből? Hiszen már a butoraimat is odaadtam, — így szól a panasz.

— Napok óta a legkülönösebb kívánságokkal keresik fel a szabadságon lévő behajtási adminisztrátor helyettesét, Avramescu Ovidiu dr.-t, aki a törvény és rendeletek keretein belül igyekszik eleget tenni a kérelmeknek.

— De azt csak nem kívánhatják tőlem, hogy tulengedékenység miatt felfüggeszsenek — szokta mondani azoknak, akik adóhalasztásért hozzáfutnának.

Tegnap is több panaszos fordult hozzá. Nem a centrumban lévő aradi szálloda és emeletes ház tulajdonosa is ezek között volt, akitől *hetvenezer lej hátralékot kért a kincstár*, habár szerinte az ő ügye a felsőbb fórumoknál most van elintézés alatt.

A házra tegnap délután árverést tüzetett ki az elsőkerületi adóhivatal és ezért az adózó még délelőtt felment a helyettes adminisztrátorhoz, akit arra kért: engedje meg, hogy havonként 5000 lejes részletekben fizesse ki tartozását.

— Miért nem jött egy évvel ezelőtt ezzel az ajánlattal? Most már nem olyan egyszerű az árverés elhalasztása.

Az adófizető fájdalmasan sóhajtott:

— *Istenem, a házam értéke háromnegyed millió lej és jó ha százhuszezer lej kap érte, a kincstár. Segítsen rajtam az igazgató ur.*

— Fizesse ki az adótartozás felét — mondta jóindulattal a főtisztviselő — akkor esetleg elkerülheti az árverést.

És mivel a fiskusnak is van szíve, az árverést délután formahiba miatt csakugyan elhalasztották. A háztulajdonos ugyanis *szép összeget törlesztett és — a közmondás szerint — ahol legnagyobb a veszély, ott a törlesztés után legközelebb van az árverési formahiba.* (*)

= A leistabilizációs kötvény emelkedett a párisi tőzsdén. Bucurestiből jelentik, hogy a Párisból odaérkezett hivatalos közlés szerint a román állampapírok árfolyama a párisi tőzsdén az utóbbi napokban hullámzott. Például a leistabilizációs kötvény 5 ponttal emelkedett. Viszont az unifikációs kölcsönkötvény 6—7 ponttal esett.

= Visszaállították a régi gabonaexport tarifát. A CFR. vezérigazgatósága közli, hogy a gabona kivitelének felszabadítása következtében az államvasuton a régi export lépett életbe. Tudvalevőleg a kormány a buza kivitelével az összes gabonaneműek exportját megengedte.

Gécső lesz bucaresti tartózkodása,

ha elutazása előtt

„Europa“-hotel és étterem-szelvényfüzetet vásárol.

Szobák elsőrendű szállodákban, reggeli, ebéd és vacsora szabad választás szerint a legjobb bucaresti vendéglőkben. — Az árakban az összes borra való belfoglaltatnak.

Szelvényfüzetek kaphatók:

a Sándor (EUROPA) hivatalos menetjegyirodában

Bulev. Regina Maria 10.

A megyei prelekturával szemben.

CONSUM tagok készpénzáron 6 havi részletre vehetnek részt.

Syracuse csapágyfém indián védjeggyel 50 kg.-os originalládákban szállit. - Vezérképviselet: Kálmán A. Reszvény- társaság Arad

333

A nagy jégeső miatt elengedi az állam Siria és Peregulmic községek adóját

Annakidején jelentettük, hogy Siria és Peregulmic községekben galambtojás nagyságu jégeső volt, amely elpusztította a két község egész termését. A községek előjáróságainak kérelme alapján Groza János dr., Aradmegye prefektusa interveniált a kormánynál és a városnapi timisoarai látogatás alkalmával azt kérte, hogy a minisztertanács rendelje el Siria és Peregulmic lakosai számára az adótörleszt. A prefektus ma azt közölte az aradi kivetési pénzügyigazgatósággal, hogy hivatalos értesülése szerint a kormány teljesítette a kérelmet, tehát az igazgatóság ne hajtsa be az említett két községben az állami adót. A pénzügyi adminisztráció ez alapon a községi előjáróságokkal együtt megállapítja a jégkárokat és ennek megfelelően intézkedik az adók törlése iránt.

= Az iparosok küldöttsége megsürgeti a Nemzeti Banknál és az ipari hitelintézetnél fennálló 350 millió adósság kompenzálását. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, néhány hónappal ezelőtt a pénzügyminiszterium kiterjesztette az adókompenzációt azokra az összegekre is, amelyekkel az állam az áruszállítóknak tartozik és azt tervezte, hogy azokat kompenzálhatják a Nemzeti Bank és a Credit Industrial (Ipari Hitelintézet) adóssai. A most közzétett hivatalos statisztika szerint az állam a Credit Industrialnak 610 millió lej előleget adott, amelyből ez a hitelintézet 350 millió lej kölcsönt folyósított a kis és nagyiparosoknak évi 10 százalékos kamattal. Ezeknek viszont követelésük van az államkincstártól árak szállítása, vagy munka fejében és ezt az összeget végre szeretnék betudni az Ipari Hitelintézetnél fennálló tartozásokba. Az eredeti terv szerint, amelyet legfelsőbb rendelettel jóváhagytak, már két héten belül meg kellene kezdeni a kompenzálást, de az iparosok megdöbbenve állapítják meg, hogy még az előkészületeket sem kezdték meg az illetékes hivatalok. Az iparosok elhatározták, hogy közvetlenül Slavescu pénzügyminiszterhez fordulnak, aki előtt memorandumban tájékoztatják a helyzetet és rámutatnak arra, hogy őket a 350 millió lejes adósság kamatai súlyosan terhelik, tehát a kompenzálás rendkívül sürgős.

Rádió műsor

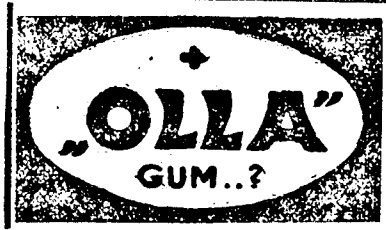
— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti, 13: Déli zene lemezek, 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Ionescu-zene. 20.45: Verdi: Rigoletto, opera lemezek. — Budapest 1. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: B. Zala Lili zongorázik, Lakatos Árpád szaxofonozik zongorakísérettel. 14.30: Zenekari hangverseny. 17: Csengery Ilona meséi. 18: Fehér Pál énekel zongorakísérettel. 18.35: „A jubiláló hálókocsi”. 19.10: Bura Géza és cigányzenekara. 20: „Nógrád, Gömör, Zólyom iparvidékein és őserdeiben”. 21.15: Kis színpad. „Az orosz gróf”. 22: A Royal-jazz-zenekar műsorának közvetítése. 22.40: Hírek. 23: Budapesti Hangverseny Zenekar. 0.30: Magyar Imre és cigányzenekara muzsikál. — Bécs, 13: Lemezek. 14.10: Déli zene. 15.10: Művészlemez. 17.40: Weinschenker Jozefin szoprán énekel. 18.30: Kivánságlemezek. 21.10: Rádiózenekar. Mihásich orgonaművész. 0.20: — Hermann-jazz. — Belgrád 12: Lemezek. 13.05: Rádió-négyes 19.30: Rádió-négyes. 20.55: Lemezek. 21: A királyi gárda fúvószenekara. 23: Táncclemezek. 23.50—0.30: Vendéglő zene. — Berlin, 14.15: Kedvelt lemezek. 17: Wagner: Az istenek alkonya, opera Bayreuthból. 20: Az istenek alkonya II. felvonása. 24—2: Kis rádiózenekar. — Deutschlandsender, 14: Cirkuszi és variété-zene lemezek. 16.15: Bécsi keringők és dalok lemezek. 17: Wagner: Az istenek alkonya, közvetítés Bayreuthból. — Kassa, 12.30: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 14.30: Magyar hírek. 19.50: Lemezek. 19.55: Magyar hírek. — Königsberg, 12.30: Operai zenekar. 14.05—15.30: Vegyes lemezek. 16.30: Zenés gyermekjátékok. 17: Wagner: Az istenek alkonya, közvetítés Bayreuthból. 24—1.30: Szórakoztató és tánczene. — Lipcse, 13—15.30: Szórakoztató zene. 16: Vidám lantdalok. 24: Szerenádok lemezek. — Milano 12.30: Trió. 13.30: Lemezek. 14.10—15.15: Vegyes zene. 18.10: Táncclemezek. 20.15: Lemezek. 21.45: Luigi és Ricci: Crispino de la comare, háromfelvonásos vigopera. — Pozsony, 11.25: Magyar hírek. 13.05: Lemezek. 13.15: Lemezek. 14.30: Német és magyar hírek. 18.55: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.35: Lemezek. 23.45: Magyar hírek. — Varsó, 13.10: Bécs a zenében. 15.15: Lemezek. 17.20: Könnyű zene. 18: Lemezek. 18.15: Kutnej Gizella énekel. 18.30: A kalowicei Ogniwo dalkar hangversenye. 20.15: Burkath László zongorázik. 21.12: Könnyű zene. 23.45: Táncclemezek.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 10.

Bucuresti, 13: Könnyű lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Exotikus zene. 20.15: Rádiózenekar. 21.15: Lazarescu I. zongorázik. Schumann: Humoreszk. 21.45: Cerna író műveiből. 22: Nicolau Miklós énekel. 22.30: Szórakoztató lemezek. 23.30: Zene a Piccadilly-vendéglőből. — Budapest 1.

Orvosi tanács! Ne legénykedj „OLLA” nélkül, ne végy utánzatokat!

3115

7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. 14.30: Grohmann Dina énekel, Horváth László gondolkázik. 16.30: A rádió diákféltőrája. 17: Nyári Rudi és zenekara. 18.05: „A reklámról”. 18.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus zenekara. 19.45: Sportközlemények. 20: Pogány Dezső jazz-zenekarának műsora: Horti Lajos énekszámaival. 20.55: A rádió külügyi negyedőrája. 22.15: Közvetítés Salzburgból. A Bécsi Filharmonikusok hangversenye. Vezényel Bruno Walter. 23.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Cigányzenekar. 0.10: „Hungary and the Hungarians”. 0.25: Nógrády Guido jazz-zenekarának műsora. — Bécs, 12.30: Orsz. trák falusi tánccok lemezek. 13: Szórakoztató lemezek. 14.10: Lemezek. 17.35: Richert Beatrix csellózik. 18.30: Rádiózenekar. 20.25: Schiller dalokban. Fúkar Gusztáv bariton éneke. 23.15: Rádiózenekar. 0.30—2: Táncczene. — Belgrád, 12: Rádió-négyes. 13.05: Gracsin zenekar, népzene. 19.30: Petrovics énekes dalestje. 20.20: Lemezek. 20.45: Cveics Zsarko énekel. 22.45: Lemezek. 23: Rádió-négyes. 24—0.30: Táncczene. — Deutschlandsender, 14: Nyári egyveleg lemezek. 16.15: Smetana: Moldva (lemezek). 18.40: Voszt alt, német és angol dalok. — Kassa, 12.30: Lemezek. 19.55: Katonazene. 14.30: Magyar hírek. 14.35: Lemezek. — Köln, 17: Nyugatnémet kamarazenekar, könnyű zene. 18.15: Holland kamarazene. 20: Vidám zene Felsőbajorországból lemezek. — Königsberg, 14.05: —15.30: Kedvelt lemezek. 17: Kis rádiózenekar. Szórakoztató zene. 23.30—1: Szórakoztató zene. — Lipcse, 13: Szórakoztató zene. 16: Herse: A wölftzi park, hangkép zenével. 17: Könnyű zene. 22: A szimfonikusok keringőestje. — Pozsony, 11.05: Magyar hírek. 13.10: Hírek, lemez. 14.40: Német és magyar hírek, időjárás. 18.40: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.20: Medveczky K. előadása. 23.45: Magyar hírek. — Róma, 13.30: Lemezek. 14.05: Malatesta-kamarazenekar. 18.10: Szórakoztató zene. 20.15: Lemezek. 21.45: Suppé: Boccaccio, háromfelvonásos operett. — Varsó, 17: A szerelemről szóló lemezek. 19.15: Karének, lengyel dalok. 19.35: Könnyű lemezek. 20.15: Cyvinska-Bajonovska énekesnő és Stokowska hegedűművész hangversenye. 23.30: Táncclemezek.

A szerkesztőért:

Dr. STAUBER JÁNOS felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VESZEK motorkerékpárt, 2 ütemest, garantált jó állapotban és három darab

transzport boroshordót je 600 literest. Lebovita, Macea, Jud. Arad.

KIFOGASTALAN fayence-fürdőlád eladó. Sir. Calvin 8. 3202

Egy kis Wertheim kassza jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérjük leadni.

Fischer Bliz-palotai bontásokból kikerülő ócska anyagok (tégla, fa, ajtók, ablakok, stb.)

3201 jutányos áron eladók Koch építész.

LAKÁS.

Kiadó különbejáratu szoba teljes ellátással 1—2 szerény fiatalember vagy diák részére, Bul. Carol 81., I. em., 4

EGY SZOBA konyha, fürdőszobás lakás kiadó. Str. Paul Chinezu No 6. 3205

Kétszobás, fürdőszobás lakást keresek belvárosban. Cimeket „Pontos listát” jelgére a kiadóhivatalba kérek.

KIADO központban különbejáratu butorított szoba fürdőszobával házaspár részére esetleg teljes ellátással. — Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3208

ALKALMAZÁS.

DEUTSCHE Korrespondentin mit französischen, ungarischen Sprachkenntnissen sucht Stellung, geht auch zu Kindern, evtl halbtägig oder stundenweise. Zuschriften unter „Verständlich“ an Redaktion erbeten. 3133

Nagyvállalat keres

azon iai belépő-re perfekt román—magyar gyors- és gépírónt, német tudásu előnyben. Ajánlatokat a kiadóba.

INGATLAN.

Vesztőhely legjobb helyén 275 □-öles

!! telek eladó !!

A Plata Cetatea Veche-n szintén 275 □ öles, két uocára szóló saroktelek eladó. Érdeklődni: Sereg János „Maros” evezős euvlet. 3200

Modern 4 szobás családi házat keresek megvételre, külváros kizárva. — Cím: Mistor Joan vincellér, Anghau Józeff magánzó részére, Siria, No. 1408. Jud. Arad. 3183

Eladó ház! 2 egyszobás és 1 kétszobás lakással, elköltözés miatt. — Strada Gelu 23. 3199

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL

Szálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért